

Helyi Esélyegyenlőségi Program

BERHIDA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

2019-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	4
Célok.....	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása	7
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	61
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	65
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	71
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	75
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	76
10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	78
1. A HEP IT részletei	78
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	78
A beavatkozások megvalósítói.....	79
Jövőképünk	80
Az intézkedési területek részletes kifejtése:.....	81
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	94
3. Megvalósítás.....	100
A megvalósítás előkészítése.....	100
A megvalósítás folyamata.....	100
Monitoring és visszacsatolás.....	101
Nyilvánosság.....	101
Érvényesülés, módosítás	102
4. Elfogadás módja és dátuma.....	104

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Berhida Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Berhida Veszprém megyében, a Várpalotai kistérségben, Várpalotától délre fekvő város. A Balaton-felvidék északkeleti és a Mezőföld északi határán, a Bakony déli nyúlványain, a Séd folyó völgyében, az M7-es autópálya és a 8-as főút között félúton található.

A mai Berhida három helység, Berhida, Kiskovácsi (1926) és Peremarton (1939) egyesülésével jött létre. Berhida és Peremarton már a rómaiak által is ismert települések voltak. Ezt bizonyítják a XX. század elején előkerült leletek, amelyek római telep (Cimbrianae) nyomára és római kori temetőre utalnak. A leleteket ma a Laczkó Dezső Megyei Múzeumban őrzik. Az okiratok 1082-től jegyzik, birtokosa a veszprémi káptalan volt.

Berhida a középkorban jelentős település volt (1363-ban Berenhyda, 1366-ban Berenhyd, 1461-ben Berenhida néven). A középkorban 1395-től oppidumnak (mezővárosnak) számított, de jellege ellenére jobbágyi módon adózott. Heti vásárát 1436-ban, országos vásárát pedig 1461-ben említették először, amelynek jogát Mátyás király adományozta a városnak.

Berhida néven 1622-től vált ismertté. Lakosai a század végén nincstelen zsellérek voltak, 1696-ban 12 család élt itt, 1773-ban négyutcás faluként létezett.

Berhidán 1895-ben készült el a települést is érintő Lepsény–Csajág–Hajmáskér vasútvonal, amelyen 2007-ben megszűnt a személyforgalom. A település fejlődése az Ipari Robbanóanyaggyár megalapítását (1922) követően gyorsult fel. Felépült a szuperfoszfát műtrágyagyár, amelynek ellátására kénsavgyárat létesítettek. A gyár fejlődésével egy időben a népesség száma is jelentősen megnőtt. A gyár mellett felépülő lakótelepen általános iskola, óvoda és orvosi rendelő épült. 1771-től Berhida Kiskovácsival körjegyzőségként működött, míg Peremarton a közigazgatás átszervezéséig önálló jegyzőség volt. Területszervezés folytán 1926-ban Kiskovácsi, majd 1939-ben Peremarton beolvadt Berhida nagyközségbe. 1970-ben Berhida a veszprémi járás harmadik legnagyobb községe volt. Ipari jellegű településként tartották számon, a lakosság mintegy 70 %-a innen nyerte megélhetését.

1985. augusztus 15-én Berhidát a Richter-skála szerinti 5,2 erősségű földrengés rázta meg, amelynek epicentruma a településen volt.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A rendszerváltást követően az állami nagyipar összeomlott: 1991-ben a Peremartoni Vegyipari Vállalatot felszámolták. Romjain 15 új gazdasági társaság jött létre, amelyek ma műtrágyát, növényvédőszer, gyógyszer intermediert, biztonsági robbanószer, pirotechnikai eszközöket, poliészteralapú eszközöket gyártanak. 1300 munkavállaló helyett jelenleg mintegy 700-an dolgoznak az ipartelepen.

1995-1996-ban a Várpalota és régiója Környezetvédelmi Rehabilitációs Program "Japán program" keretében lehetővé vált a település összközművesítése: gáz-, ivóvíz- és csatornahálózat került kiépítésre, szennyvíztisztító telep létesült, utak és járdák kerültek helyreállításra.

A település 1920-ban nagyközség lett, amelyet később (1950 és 1971 között) elvesztett 2004-ben azonban városi rangot kapott.

A település 2 óvodát, 2 általános iskolát (Ady Endre és II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola) és Művészeti Iskolát tart fent. A Berhidai Szociális és Gyermekegészségügyi Szolgálat magas szolgáltatásszámmal működik. A településüzemeltetést önálló szervezet látja el. Berhida a Várpalota Kistérség Többcélú Társulásának részese, amelynek keretén belül fontos szerepet tölt be, mikrotérségi feladatokat lát el.

A város közművelődési tevékenysége mások által is elismert. Két, Berhida központjában és Peremartongyártelep területén működő művelődési házában és közkönyvtárában minden polgár számára hozzáférhető szolgáltatások és programok biztosítottak. Az 1993 óta megrendezésre kerülő háromnapos Berhidai Napok rendezvénysorozat látogatottsága alkalmanként a 6-8.000 főt is meghaladja, amely szám évről-évre növekvő tendenciát mutat. Ezekkel a mutatókkal együtt a kistérség egyik legjelentősebb és egyben legnépszerűbb programsorozatává nőtte ki magát.

A településen jó nevű, külföldön is ismert festő- és faragó művészek élnek.

Értékeink, küldetésünk

Értékeink

A település legfőbb látnivalói a templomai. A város legrégebbi épülete a Szent Kereszt Kistemplom, ami a XIII-XIV. század fordulóján késő román és kor a gót stílusban épült. A Kettős köfedélszékű templom különlegességét az adja, hogy a boltozat és a tetőzet építéskor is csak követ használtak, a tetőszerkezetet is falazták. Az épületnek egyetlen párjavan Európában: Montataire kolostortemploma Franciaországban.

A Berhidai Református Templom 1768-ra készült el, viszont gyülekezete már 1560-ban megszerveződött.

A Szent László Római Katolikus Templom a város északi részén, a Hősök terén található. Az 1778-ban felszentelt barokk stílusú épület legértékesebb kincsei a szentély faliképei, készítójük a neves művész, Johann Cymbal, A templom nevezetessége még a barokk szószék és a sekrestye gyóntatószéke.

A Kiskovácsi városrészben található késő barokk stílusú református templom 1792-ben épült fel, mai formáját 1882-ben történt átépítéssel nyerte el.

Városunk legfiatalabb temploma, a peremartongyártelepi Szent István király templom.

Városunkban több hősi és szakrális emlékmű található. A Kiskovácsi Református Templom kertjében felállított hősi emlékmű az első világháború 16 hősi halottjának és 49 résztvevőjének nevét örökíti meg.

A Szent László Katolikus Templom mögött, a Hősök terén, négy emlékmű található. A Tér közepén fekete márványlapok állnak, melyeken a II. világháborúban elesettek nevét olvashatjuk. Ettől keletre található az I. világháború peremartoni, valamint az egyesített Berhida II. világháborús áldozatainak- Kisfaludy Stobl Zsigmond által tervezett- emlékműve.

Mellette áll az 1993-ban emelt doni és 2010-ben felavatott '56-os emléktábla.

Az I. világháború berhidai áldozatainak emlékműve a város központjában, a körforgalom közepén áll, amely áthelyezésére és átépítésére pályázatot nyújtott be az Összefogással Berhidáért Egyesület az Első világháborús Centenárium Emlékbizottsághoz. A szobrot 1926-ban leplezték le, alkotója Betlen Gyula. Berhida északi részén az Ősi út felé vezető út és a Rákóczi Ferenc utca sarkán áll a 19. században emelt Szent Flórián-szobor. A hagyomány szerint Peremartonban hatalmas tűzvész pusztított, amely csodával határos módon Berhidán megállt, ennek emlékére állították fel a tűz védőszentjének szobrát. Tovább haladva az Ősi úton két útmenti feszület is található. Kiskovácsi felé a Kistó Szabadidőpark szomszédságában a hidakat, vízimalmokat oltalmazó Nepomuki Szent János-szobor található. Peremartongyártelep városrész egyedi látványossága a víztorony, melyt 1921-ben építettek.

Küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Berhida Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Berhida Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2017.(VI.7.) önkormányzati rendelete a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól,
- Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2017.(V.2.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításáról,
- Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének 22/2017.(XII.15.) önkormányzati rendelete az önkormányzati tulajdonban lévő építési telek kedvezményes vásárlási feltételéről,
- Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2014.(VII.18.) önkormányzati rendelete az államháztartási forrás átadásáról és államháztartáson kívüli forrás átvételéről,
- Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015.(II.28.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról,

- Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2011.(XII.19.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi ellátásokról

Berhida Város *Helyi Építési Szabályzatát* Berhida Város Képviselő-testülete 2015-ben fogadta el a 18/2015. (XII.10.) számú önkormányzati rendeletével. A településrendezés célja a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme, továbbá az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése.

Berhida Város Képviselő-testülete a 18/2017.(X.27.) fogadta el a város településképeinek védelméről szóló rendeletet. A dokumentum a település építészeti, településképi védelmének biztosítása érdekében született, mellyel közös életterünk, Berhida építészeti értékei védelmét, lakókörnyezetünk arculati jellemzőit segít megtartani, megőrizni.

A hátrányos helyzetű csoportokat támogató programok

A településen a *Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja biztosít lehetőséget* az esélyegyenlőségi célcsoportok tagjainak támogatására. A programot 2000-ben indította el a Kormány. Létrejöttét az az elv segítette, mely szerint meg kell adni az esélyt arra, hogy Magyarország valamennyi polgára versenyképes tudással rendelkezessen.

A program céljai:

- az esélyteremtés, azaz a hátrányos szociális, kulturális, gazdasági háttérrel rendelkező szülők gyermekeinek számára egyenlő esélyeket biztosító nevelési-oktatási és támogatási rendszer kialakítása;
- feltételek megteremtése a versenyképes tudás megszerzéséhez;
- tehetséggondozás, személyiség- és képességfejlesztés;
- a nevelés és az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése.

A program az iskolát a társadalmi mobilitás kitüntetett intézményének tekinti, amelynek meghatározó szerepe van abban, hogy a társadalmi előrelépést minél inkább a tanuló tehetsége, szorgalma, ne pedig családja anyagi helyzete, szülei foglalkozása vagy éppen lakhelye határozza meg. A program alapelve, hogy minden tanuló – függetlenül az adott település földrajzi és anyagi helyzetétől – a társadalmi felemelkedés esélyét biztosító képzést kapjon. A programban kulcsszerepük van a kiemelkedő képzést nyújtó középiskoláknak. A program indulásakor az 5000 fő alatti települések diákjai számára volt nyitott, majd 2003-ban ezt a szabályozást megváltoztatták. Az elsődleges szempont a belépési korlátok kialakításánál többé már nem a település mérete volt, hanem az, hogy a tehetséggondozó programba jelentkező fiatal hátrányos helyzetűnek számít-e. A tehetséggondozó programnak a 2000/2001-es tanévtől kezdve a Lovassy László Gimnázium és a Veszprémi Középiskolai Kollégium ad otthont. Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 2011. és 2012. évben is hozzájárult ahhoz, hogy a programban egy-egy veszprémi gyermek részt vegyen.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat:

Berhida Város Önkormányzata 2006 óta csatlakozik az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz, melynek célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 2010. december 16-i ülésén a gazdasági válság önkormányzatnál jelentkező hatásait mérlegelve, kényszerűségből a következő döntést hozta a szociális és gyermekjóléti ellátásokról:

A 8/2007. (III.30.) rendeletéből 2010. december 31. nappal hatályon kívül helyezte a következő ellátásokat, támogatásokat:

- Közgyógyellátás,
- Ápolási díj (a már megállapított felülvizsgálatáig változatlan),
- Lakásfenntartási támogatás,
- Létfenntartási támogatás,
- Gyógyszertámogatás.

Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testülete 3/2015.(II.28.) számú önkormányzati rendelete a szociális ellátások szabályozásáról:

Ilyen ellátások a települési támogatás, ezen belül a rendkívüli települési támogatás, a lakhatási települési támogatás, természetbeni tűzifa juttatás, továbbá a rendszeres gyógyszerátogatás. Települési támogatást kell megállapítani annak a személynek, aki a létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint annak, aki időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd. A létfenntartást veszélyeztető tartós vagy rendkívüli élethelyzetnek kell tekinteni, ha a kérelmezőnek olyan többletkiadása keletkezik, amely létfenntartását veszélyezteti, így különösen:

- a) betegséghez,
- b) halálesethez,
- c) elemi kár elhárításához,
- d) a válsághelyzetben levő várandós anya gyermekének megtartásához,
- e) iskoláztatáshoz,
- f) a gyermek fogadásának előkészítéséhez,
- g) a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz,
- h) a gyermek családba való visszakerüléséhez,
- i) a gyermek hátrányos helyzete miatt felmerülő szükséghelyzethez, vagy
- j) az alapvető létfenntartáshoz szükséges költségek viseléséhez szükséges kiadások.

A szociális krízishelyzetbe került családok részére a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat – környezettanulmányon alapuló - javaslata alapján hivatalból évente egy alkalommal természetbeni juttatásként 8 q tűzifa támogatás állapítható meg hivatalból, amelyet a Település Ellátó és Szolgáltató Szervezet szállít ki.

A települési támogatás havi rendszerességgel is nyújtható a közép- vagy felsőfokú tanulmányokat nappali tagozaton folytató kérelmező részére kollégiumi, vagy albérleti díj és étkezési térítési díj megfizetéséhez. Települési támogatás állapítható meg adható olyan Berhidán lakóhellyel rendelkező személy részére is, akinek a tulajdonában levő lakás vagy lakóház elemi kár következtében lakhatatlanná vált és elhelyezéséről saját maga nem tud gondoskodni. Települési támogatás havi rendszerességgel is nyújtható a művészeti intézményben tanulmányokat folytató kérelmező részére az intézmény javaslata alapján, az oktatással kapcsolatosan felmerülő egyéb költségek, így különösen: utazási költség viseléséhez való hozzájárulásként tanévenként.

Berhida Város Önkormányzata természetbeni szociális ellátásként:

- a) étkeztetést,
 - b) házi segítségnyújtást,
 - c) családsegítést és
 - d) nappali ellátást
- biztosít illetékességi területén

Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének 22/2017.(XII.15.) önkormányzati rendelete önkormányzati tulajdonban lévő építési telek kedvezményes vásárlási feltételéről:

Berhida Város Önkormányzata 2017-ben kedvezményesen megvásárolható építési telkeket jelölt ki a hosszútávon letelepedni kívánó házastársak, élettársak számára, melyet a 22/2017.(XII.15.) önkormányzati rendeletben szabályoz. A gyermekvállalás ösztönzése, a képzett munkaerő megtartása, a községben történő letelepedések elősegítése, a település népességmegtartó képességének növelése érdekében a község területén önkormányzati tulajdonban lévő építési telkek lakás építése céljából - kedvezményes áron - történő megvásárlását kívánja biztosítani az e rendeletben meghatározott feltételekkel.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Általános helyzetkép

Berhida lakónépessége az 1991-es népszámlálás idején 5378 fő volt, míg a 2001-es népszámlálás 5859 lakost regisztrált. A lakosság szám 2008-ig folyamatosan növekedett, amikor 6105 fő volt (ebből 0-18 éves 1446 fő, 18-59 éves 3475 fő, 59 év feletti 1165 fő). 2010. január 1-én 5995 lakosról, jelenleg pedig 5972 főről számolhatunk be.

2013-tól a lakosság szám csökkenő tendenciát mutatott, majd 2017-ben jelentősen megugrott.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2013	5861	
2014	5833	100%
2015	5785	99%
2016	5684	98%
2017	5 963	105%
2018	5972	100%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

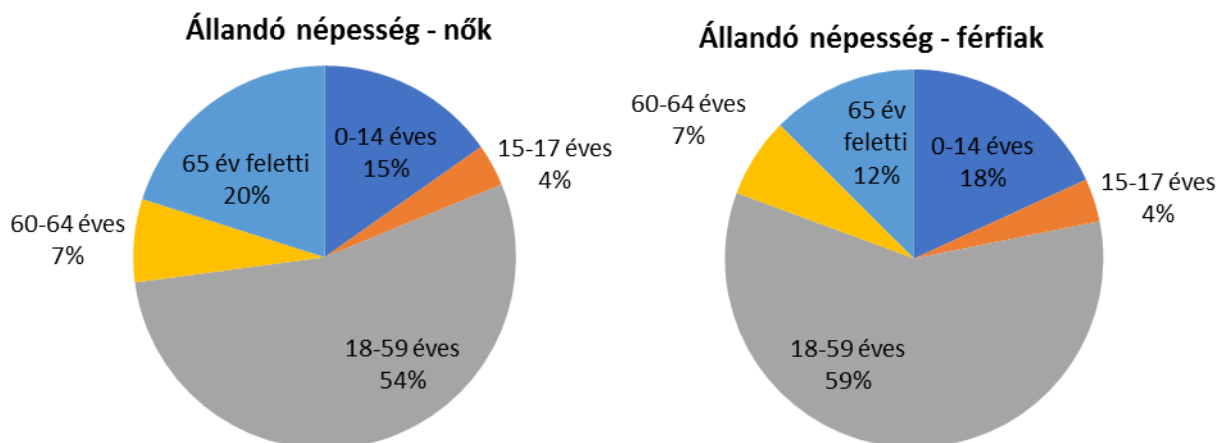
A településen jelentős számú német, de túlnyomórészt roma kisebbség él. A 2011-es népszámláláskor 137-en német nemzetiségűnek, 578-an pedig roma származásúnak vallották magukat. Mindkét kisebbségnek van választott képvisellete a városban.

A jelenlegi lakónépesség kor szerinti eloszlását az alábbi táblázat mutatja:

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma	2988	2975	5 963	50,11%	49,89%
0-2 évesek				%	%
0-14 éves	455	540	995	45,72%	54,27%
15-17 éves	107	110	217	49,31%	50,69%
18-59 éves	1616	1749	3 365	48,02%	51,98%
60-64 éves	210	203	413	50,85%	49,15%
65 év feletti	600	373	973	61,66%	38,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

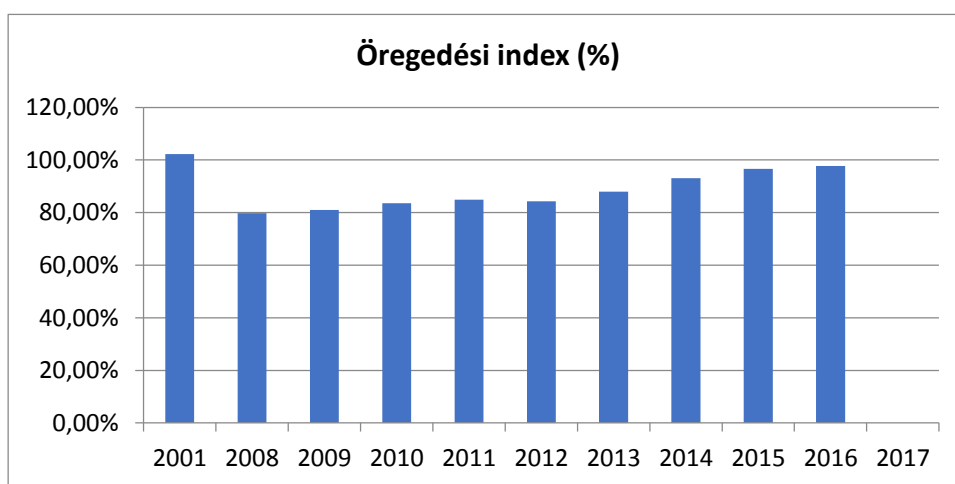

A nemek szerinti arányok a különböző korcsoportokban más és más mutatnak. A gyermekkorú népesség körében nemenként 15% a lányok, és 18% a fiúk aránya a teljes népességből. Az idősebbek között már nagyobbban a nemek szerinti különbségek. Berhidán az állandó népességben belül a 65 év feletti nők aránya 20%, a férfiaké 12%-ra változott 2016. végén. Megállapítható, hogy a férfiak várható élettartama alacsonyabb a nőkéénél, ez megegyezik az országos tendenciával. A táblázat alapján látható, hogy az aktív, kereső korban lévő lakosok a nők esetében 54%, míg a férfiak 59%-os arányt képviselnek.

A korcsoportos adatokat korábbi évek adataival összevetve láthatóvá válik az öregedési index, amely azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány fő 65 éven felüli személy jut. Amennyiben 100 alatti az index, akkor fiatalos a népességszerkezet, azonban, ha 100 feletti, akkor a település előregedő. A táblázatból kitűnik, hogy Berhidán fiatalos a népesség, azonban 2011-től kedvező fokozatosan öregszik, amely folyamat országos jelenség. Az esélyegyenlőség szempontjából ez úgy magyarázható, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az előregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	1120	1095	102,3%
2008	876	1098	79,8%
2009	879	1085	81,0%
2010	876	1048	83,6%
2011	875	1031	84,9%
2012	873	1035	84,3%
2013	902	1026	87,9%
2014	936	1006	93,0%
2015	962	995	96,7%
2016	973	995	97,8%
2017	n.a.	n.a.	n.a.

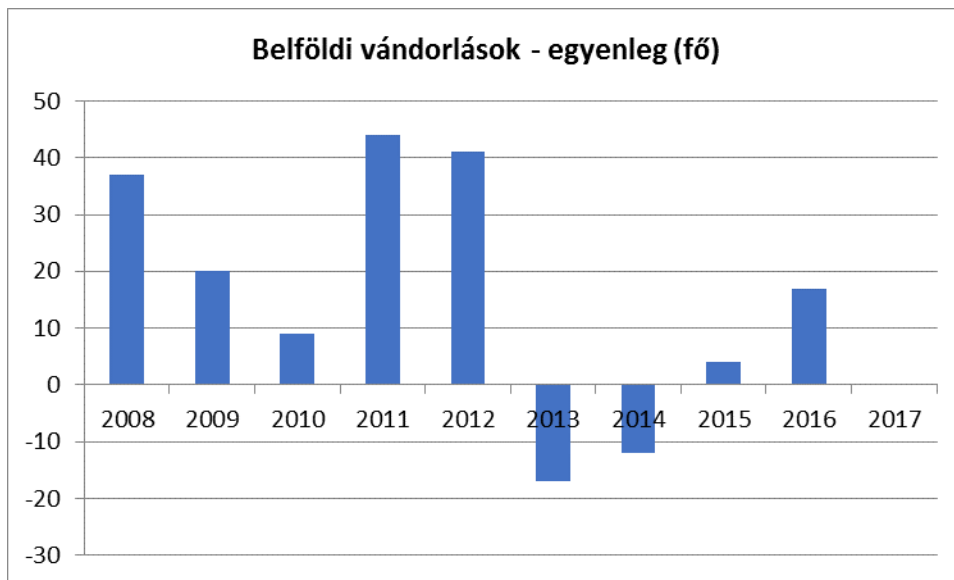

A belföldi vándorlások egyenlege az adott település vonzerejét tükrözi. Az alábbi táblázatból megállapítható, hogy összességében Berhidán ez a szám pozitív, így a településre az odavándorlás jellemző inkább, mint az elvándorlás.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	244	207	37
2009	154	134	20
2010	140	131	9
2011	188	144	44
2012	167	126	41
2013	119	136	-17
2014	146	158	-12
2015	162	158	4
2016	168	151	17
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

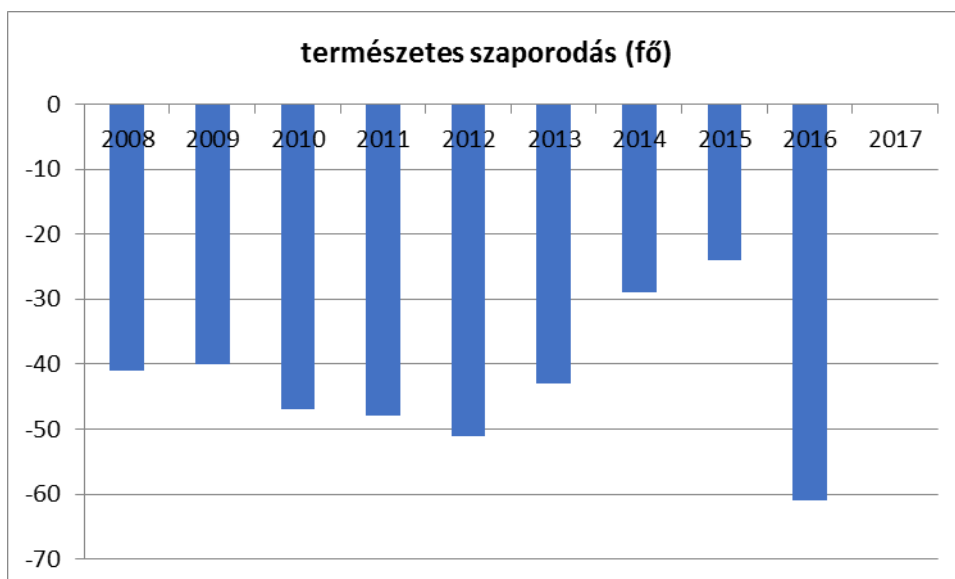

Berhidán a természetes szaporodás negatív értéket mutat, vagyis a halálozások száma magasabb, mint az élve születések száma, tehát a lakosság természetes fogyása figyelhető meg. Az országos tendencia is hasonlóan alakul.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

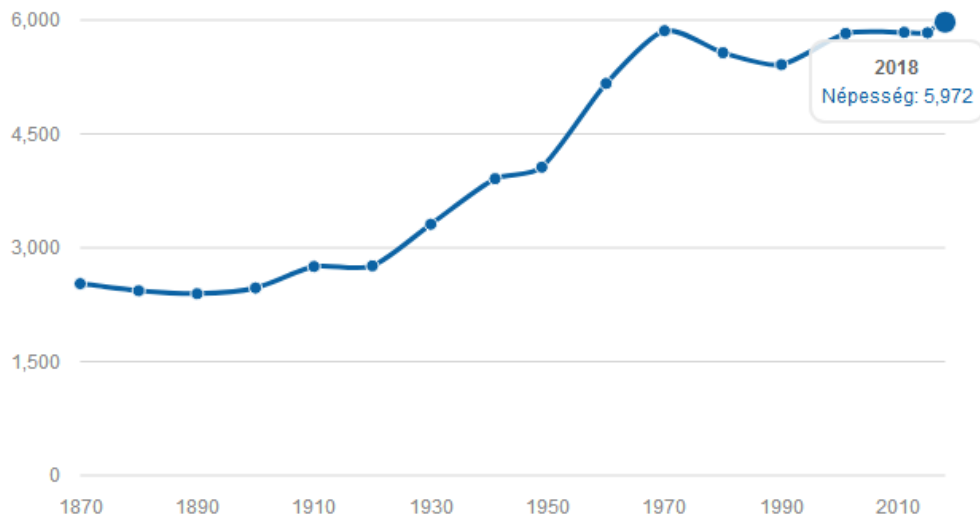
	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	62	103	-41
2009	74	114	-40
2010	57	104	-47
2011	54	102	-48
2012	58	109	-51
2013	58	101	-43
2014	55	84	-29
2015	65	89	-24
2016	54	115	-61
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

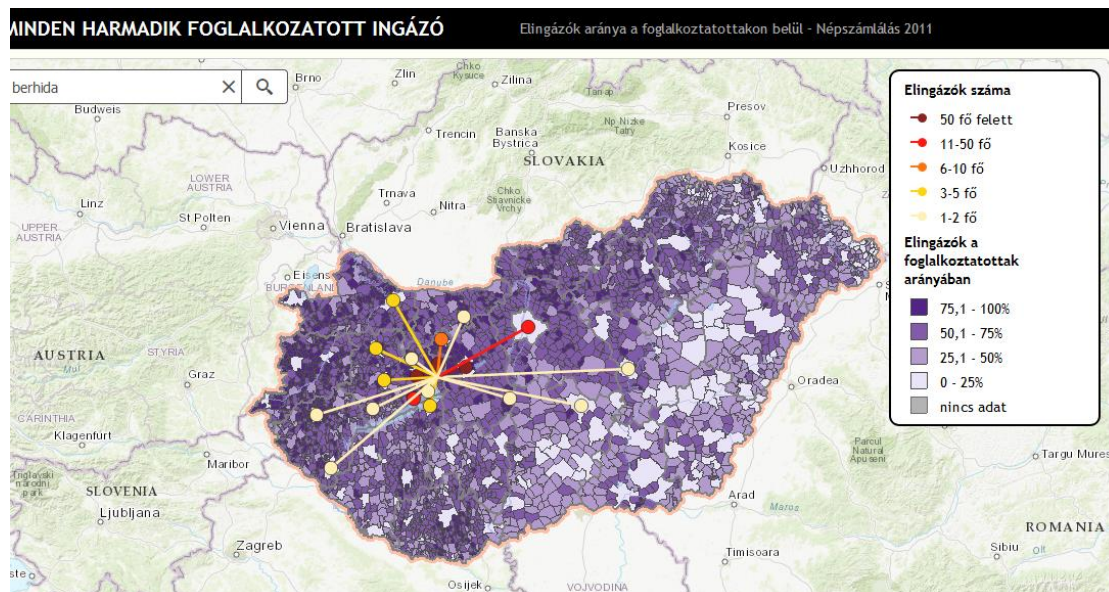
Berhida népessége 2018-ban 5972 fő, ami Magyarország népességének 0.06%-a, Veszprém megyének 1,75 %-a. Berhida népsűrűsége 140 fő/km², amely az országos átlag felett van 27,5%-kal. Lakások száma 2038, népességet figyelembevéve, ez 2.9 fő/lakás. Közigazgatási területe 4273 ha = 42,73 km². Ha népesség azonos ütemben változna, mint [2017-2018] időszakban (0.15%/év), 2019-ben Berhida lakossága 5981 lenne.

Berhida népességének alakulása

Forrás: <http://nepesseg.com/veszprem/berhida>

A Lechnerközpont adataiból látható, hogy Berhidán a 2011-es adatok szerint minden harmadik ember, vagyis körülbelül a foglalkoztatottak 58,6%-a ingázik lakóhelye és a közeli városok között, melyek autóbuszsal is jól megközelíthetőek. Az elingázók nagy része Veszprém, Székesfehérvár, Várpalota területére utazik, de vannak, akik Balatonfüredre, Budapestre, Móra, Győrbe, Ajkára, Pápára, Siófokra ingáznak. Vasúti közlekedés sajnos már nincs, azonban a Cuha-völgyi Bakonyvasút Szövetség 2018. október 29-én hivatalosan kezdeményezte az illetékes Innovációs és Technológiai Minisztériumnál, a Nemzeti Vagyonért felelős tárca nélküli Miniszternél, a MÁV Zrt-nél, a MÁV-Start Zrt-nél a 27-es sz. Veszprém-Lepsény vasútvonalon a személyszállítás újraindítását.

BERHIDA				
Más településekre elingázók a foglalkoztatottak arányában: 58,6%				
Összes foglalkoztatott száma: 1927 fő				
...ebből más településekre elingázók száma: 1129 fő				
...ebből járásközpontokba elingázók száma: 752-761 fő				
Minimum <input type="text" value=""/>		Maximum <input type="text" value=""/>		
elingázó		elingázó		
Céltelepülés (járásközpont)	Elingázók száma	Elingázók az összes elingázó arányában	Leggyorsabb út hossza	Leggyorsabb út időtartama
Veszprém	470 fő	41,6%	18 km	19 p
Székesszehevár	138 fő	12,2%	36 km	39 p
Váralota	86 fő	7,6%	14 km	18 p
Budapest	17 fő	1,5%	103 km	90 p
Balatonfüred	14 fő	1,2%	35 km	36 p
Mór	5 fő	0,4%	48 km	53 p
Győr	4 fő	0,4%	90 km	91 p
Ajka	3 fő	0,3%	50 km	50 p
Pápa	3 fő	0,3%	65 km	65 p
Siófók	3 fő	0,3%	35 km	35 p
Balatonalmádi	1-2 fő	0,1-0,2%	16 km	19 p
Dunaujváros	1-2 fő	0,1-0,2%	75 km	74 p
Kecskemét	1-2 fő	0,1-0,2%	174 km	125 p
Nagykanizsa	1-2 fő	0,1-0,2%	147 km	94 p
Szolnok	1-2 fő	0,1-0,2%	199 km	157 p
Tapolca	1-2 fő	0,1-0,2%	64 km	65 p
Tatabánya	1-2 fő	0,1-0,2%	86 km	88 p
Zalaegerszeg	1-2 fő	0,1-0,2%	162 km	123 p
Zirc	1-2 fő	0,1-0,2%	32 km	33 p

Forrás: <http://webmap.lechnerkozpont.hu/webappbuilder/apps/foldgomb1708/>

Forrás: <http://webmap.lechnerkozpont.hu/webappbuilder/apps/foldgomb1708/>

A városban két 1-8 évfolyammal működő általános iskola található. Az egyik iskolában 1-4 évfolyamos, eltérő tantervű osztályok és alapfokú művészetoktatási intézmény is működik. 2002-től a berhidai közoktatási, köznevelési intézmény tagintézményeként működik a vilonyai óvoda és az 1-4 évfolyamos általános iskola, amely fogadja az 5-8 osztályos korú vilonyai tanulókat is. 2017-ben a település két óvodájába 196 gyermek járt, az iskoláskorúak száma 351 fő volt, összesen 547 fő, melyből 154 hátrányos helyzetű gyermek, 74 fő halmozottan hátrányos helyzetű és 14 SNI-s tanuló. Ezeknek a gyermekeknek a túlnyomó része roma származású.

A település infrastruktúrája megfelelő: vezetékes víz, villany és gázvezeték van, csatornázottsága 100%. Az úthálózat 100%-a szilárd burkolatú.

A város pályázatok útján igyekszik fejleszteni az oktatást, az egészségügyet, illetve valósítja meg településfejlesztési elképzeléseit.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Berhida Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az alábbiakban ismertetett és esélyegyenlőséggel kapcsolatba hozható szabályokkal, tanulmányokkal rendelkezik:

Berhida Város Önkormányzata a 79/2014. (VI. 26.) sz. határozattal fogadta el hatályos településfejlesztési koncepcióját. A *településfejlesztési koncepció* hosszútávú, 10 évet meghaladó időtávra szóló, a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszú távra meghatározó dokumentum.

Berhida Város Képviselő-testülete a 152/2017.(X.26) számú határozatával fogadta el Berhida Város *Település Arculati Kézikönyvét*. A kézikönyv a - település természeti és épített környezete által meghatározott - településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszköze. Igyekszik feltárni és ismertetni a településen belül jól elkülönülő egyes településrészek arculati

jellemzőit és azok értékeit, mindezek figyelembevételével szöveges és képi megjelenítés formájában javaslatot tesz a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására.

2009-ben készült el Berhida és Vilonya települések közösen megfogalmazott Intézményfenntartó Társulásának Közoktatási Helyzetelemzése és Esélyegyenlőségi intézkedési terve, amelynek stratégiai célja az, hogy olyan településsé váljanak, ahol senki sem tapasztal diszkriminációt vagy hátrányos megkülönböztetést.

Berhida Város Önkormányzatának 2015. májusában készült bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepció célja, hogy a településünkön az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében, a közrend megóvásához, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse.

Említésre méltó Várpalota Rendőrkapitányságának bűn- és baleset-megelőzési tevékenysége, amelyet a Kistérség településein hajt végre. Hivatalán belül 1 fő hivatásos állományú kiemelt megelőzési főelőadó látja el a bűn- és baleset-megelőzéssel, áldozatvédelemmel kapcsolatos feladatokat. Várpalota Rendőrkapitánysága kiemelt feladatként kezeli a kiskorúak védelmét. Ehhez kapcsolódó primer prevenciók tevékenysége az alábbiak szerint részletezhető:

- Az ORFK-Országos Baleset-megelőzési Bizottsága által 2009-ben útnak indított **„Az Iskola rendőre” programhoz** a Várpalotai Rendőrkapitányság területén működő valamennyi általános iskola csatlakozott. Berhidán és Peremarton-gyártelepen 2 iskolarendőr látja el a feladatokat, de a DADA oktató is tart prevenciók előadásokat a két intézményben, akik iskolai jogsértések, drogprevenció, valamint az internet veszélyei témakörben- felső tagozatosok részére- 14 órában, 218 fő részvételével adtak át hasznos ismereteket. Az iskolarendőrök rendszeresen felkeresik az oktatási intézményeket, ott bűn- és baleset-megelőzési témájú foglalkozásokat tartanak. Berhida településen az előadások megtartása havi rendszerességű, illetve igény szerint további előadások is beiktatásra kerülnek. 2017-ben a berhidai általános iskolában az önkormányzat jegyzőjének kezdeményezésére komplex prevenciók program került megvalósításra, amelyben a rendőrség célirányos foglalkozásokat tartott a felső tagozatos diákok részére. A célcsoport részére szervezett előadások hatékonyan együttműködve valósultak meg a programban résztvevő többi szervezettel. A gyermek és fiatalkorú bűnözés csökkentése érdekében az érintett korosztály részére célirányos, preventív foglalkozások, előadások megtartására 27 órában, mintegy 540 fő részvételével került sor.

Az elkészült stratégiák, programok és tervek megvalósulását a település képviselő-testülete nyomon követi, és szükség esetén módosítja.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Möt. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Berhidai a Várpalotai Kistérség Többcélú Társulás tagja. E többcélú társulást 7 település alkotja: Várpalota, Berhida, Pétfürdő, Ósi, Öskü, Tés, Jásd. A székhely, a térségközpont Várpalota. A társulás célja, hogy a társult települések lakói számára egyes közfeladatok ellátását – így többek között az orvosi ügyeleti feladatellátást – gazdaságosan és hatékonyan biztosítsa.

Vilonya és Berhida települések szociális feladatok ellátására létrehozta a Berhidai Szociális Társulást, amelynek intézménye a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, mely ellátja az idősek étkeztetését, a házi segítségnyújtást, az idősek nappali ellátását.

Köznevelési feladatok ellátására létrehozták a Berhidai Köznevelési Társulást, melynek intézménye a Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde.

2013-tól a kistérségek mellett államigazgatási (közigazgatási) területi egységként járásokat is kialakítottak, a két területi beosztás nem esett egybe. A 2003. óta körjegyzőségi feladatokat ellátó Berhida a Várpalotai Járásba tartozik. Vilonyán kirendeltség működik.

Berhida tagja a Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesületnek, mely szervezet küldetése, hogy a települések vidékfejlesztésben érintett szereplőit, az üzleti, civil és közszféra képviselőit és a lakosságot egyaránt segítsék a Programban való részvételben, saját Helyi Fejlesztési Stratégiájuk kidolgozásában és végrehajtásában.

Berhida tagja a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak szilárdhulladék-gazdálkodási feladatainak ellátása érdekében. A tagtelepülések közös célja, hogy a Társulás területén található bezárt, megfelelő műszaki védelemmel nem rendelkező lakossági létrehozásával, az újrahasznosítást szolgáló szelektív hulladékgyűjtés és a komposztálás széles körű elterjesztésével csökkentse a lerakóhelyekre kerülő hulladék mennyiségét.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP-ben szereplő táblázatok a 2/2012. (VI.5.) EMMI rendeletben egységesen rendelkezésre álló, szabályozott tartalommal kerültek feldolgozásra. A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a Központi Statisztikai Hivatal és az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisából (www.teir.hu), valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Adatot szolgáltatottak a Berhidai Közös Önkormányzati Hivatal, Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, védőnői szolgálat, Süni Napköziotthonos Óvoda, a Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde, a Berhida Kultúrház és Könyvtár. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Mindezek együtt szükségszerűen előidézik a szegénység és kirekesztődés újratermelődését, generációk közötti átörökítést. Látható, hogy a mélyszegénység kialakulásához összetett folyamatok és hiányok vezetnek. Ezért a kezelésére, enyhítésére, megoldására sem lehet egyetlen szakmát, intézményt megjelölni. Együttműködésekre épülő programokra – amelyben jelen van az oktatás, a szociális szakma, az egészségügy, a közösségi művelődés, a közösségfejlesztés, a vidékfejlesztés – és gazdaságfejlesztésre van szükség.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi

kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

Hazánkban a roma lakosság aránya a legutóbbi népszámlálás adatai szerint 3% körüli. A 2011-es népszámláláskor Veszprém megyében 5,3 ezer fő vallotta, hogy a cigány nemzetiséghez tartozik, ez több mint kétszerese 2001. évi létszámuknak. Arányuk a megyében élő hazai nemzetiségek körében így 24 százalékról 29 százalékra emelkedett, jelenleg Veszprém megye népességének 1,5 százalékát adják, szemben a 2001. évi 0,7 százalékkal. A jelentős mértékű számbeli gyarapodás ellenére viszont alig, mindössze 8 százalékkal növekedett a cigány anyanyelvűek száma. 2001-ben a magukat a cigány nemzetiséghez tartozónak vallók közül 41 százaléknyan beszélték valamelyik cigány nyelvet anyanyelvként, 2011-ben már csak 20 százalékuk.

Berhidán nincsenek naprakész adatok a roma nemzetiséghez tartozók számáról, hiszen a Nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény szerint az egyén nyilatkozata alapján lehet őt nemzetiségi származásúnak tekinteni. A 2011. évi népszámlálás adatai alapján a településen közel 578 –an vallották magukat romának (a lakosság 10%-a), mely a 2001. évi létszámnak több mint ötszöröse. Berhida iskoláiban jelenleg 351 gyermek tanul, a HH-s gyermekek száma 154, a HHH-s 74, az SNI gyermekek száma pedig 14. Gondot okoz még az iskolából való kimaradás, a hiányzások magas száma, és az egyre növekvő 14 év alatti kismamák gondozása.

A bűn- és baleset-megelőzési tevékenység kiemelt része a családon belüli erőszakkal elkövetett bűncselekmények területe. Ebbe a körbe tartozik a tartás elmulasztása, illetve kiskorú veszélyeztetése.

A családon belüli erőszak körébe tartozó cselekmények alkalmával minden esetben kiemelt figyelmet fordítottak az ideiglenes megelőző távoltartás eszközének alkalmazására. Az ilyen jellegű cselekményekkel kapcsolatban minden alkalommal felvették a kapcsolatot az illetékes önkormányzati szervekkel. Ezen szervekkel való kapcsolattartás során több alkalommal került sor esetmegbeszélésre. A Várpalotai Rendőrkapitányság részéről 2017-ben a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálathoz kiskorú veszélyeztetése gyanúja miatt adatlap megküldésére 6 esetben került sor, valamint 2 alkalommal az esetjelzés személyes és telefonos kapcsolattartás során megvalósult. A családon belüli erőszakkal kapcsolatban a rendőrhatalóság ideiglenes megelőző távoltartást 2 esetben rendelt el, büntetőeljárásban 2 esetben történt bűnügyi távoltartást.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az egy főre jutó éves átlagos bruttó jövedelem 2016-ban 1 millió 504 ezer forintot tett ki, 4,4%-kal magasabbat a 2015. évinél. Az egy főre jutó éves nettó jövedelem átlagosan 1 millió 199 ezer forint volt, ami 4,2%-os nominális növekedést jelentett. Az egy főre jutó jövedelmek növekedése két tényező együttes hatásának eredménye, egyrészt emelkedtek a bérek, juttatások, másrészt nőtt a dolgozók száma. 2016-ban a reáljövedelem 3,8%-kal haladta meg a tavalyit. ²

Berhida teljes lakosságának helyzetéről ad információt a település adóerőképessége, a személygépjárművek száma, a magánszemélyek kommunális adója hátralékának mértéke.

A város jövedelmező képessége, személyi jövedelemadó adatok 2013-2017.:					
	2013	2014	2015	2016	2017
Adófizetők száma (fő) /halmazott/	4083	4061	4091	4139	4228
Adóerő-képesség (Ft)	83.051.037	90.221.856	124.956.404	135.466.453	132.120.125

² <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/hazteletszin/hazteletszin16.pdf>

Személygépjárművek száma	1439	1455	1499	1601	1667
Magánszemélyek kommunális adója hátralék (Ft)	7.652.864	7.565.004	6.560.392	7.056.408	5.992.645

Forrás: Önkormányzati adatok

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A KSH adatai alapján a 2017.novembere és 2018. januárja között a munkanélküliek átlagos létszáma az egy évvel korábbihoz képest 24 ezer fővel, 174 ezerre csökkent. A munkanélküliségi ráta 0,5 százalékponttal alacsonyabb, 3,8 százalékos. A 25-54 éves úgynevezett legjobb munkavállalási korúak munkanélküliségi rátája 0,3 százalékkal 3,4 százalékra, míg az 55-64 éveseké 1,5 százalékponttal, 2,6 százalékra, csökkent egy év alatt. Nemek szerinti bontásban nincs nagy eltérés, a férfiaknál 3,5 százalékos, a nőknél 3,7 százalékos munkanélküliségi ráta figyelhető meg. Az átlagos munkanélküliségi időtartam 16,8 hónap, a munkanélküliek 42,9 százaléka legalább egy éve keres állást, azaz tartósan munkanélküli.³

Berhidán a munkanélküliek aránya és száma 2008- tól kezdve fokozatosan csökkenő tendenciát mutat. 2008-ban a munkanélküliek aránya még 12,4% volt, amely 2016-ra 7,6%-ra esett vissza.

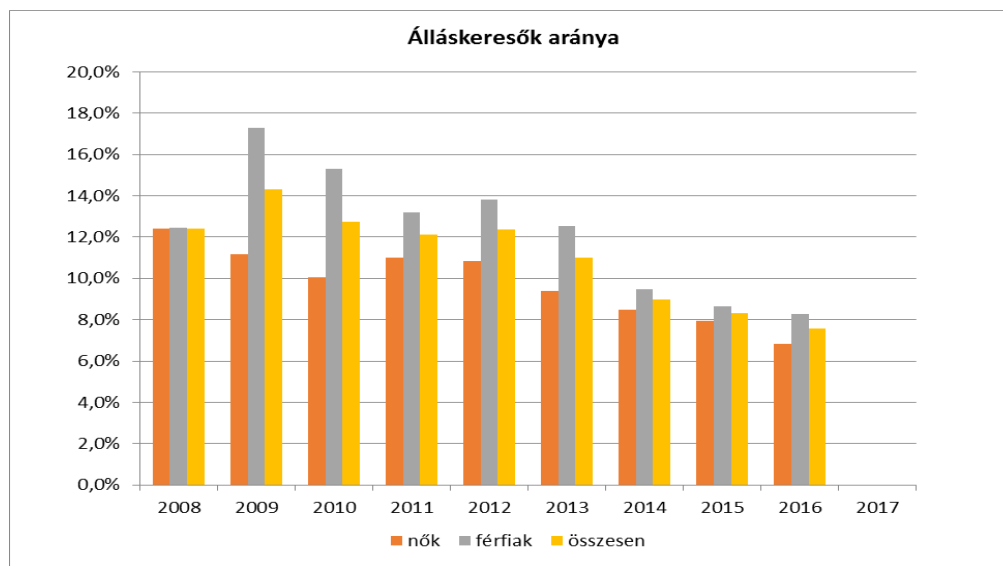
3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	2033	2179	4212	252	12,4%	271	12,4%	523	12,4%
2009	1998	2137	4135	223	11,2%	369	17,3%	592	14,3%
2010	2016	2132	4148	203	10,1%	326	15,3%	529	12,8%
2011	2025	2143	4168	223	11,0%	283	13,2%	506	12,1%
2012	2019	2144	4163	219	10,8%	296	13,8%	515	12,4%
2013	2003	2141	4144	188	9,4%	269	12,5%	457	11,0%
2014	1981	2115	4096	168	8,5%	200	9,5%	368	9,0%
2015	1962	2094	4056	156	8,0%	181	8,6%	337	8,3%
2016	1933	2062	3995	132	6,8%	171	8,3%	303	7,6%

³ <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/mun/mun1801.html>,
<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/fog/fog1801.html>

2017	n.a.	n.a.	n.a.	109	n.a.	134	n.a.	243	n.a.
------	------	------	------	-----	------	-----	------	-----	------

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2011-es népszámlálási adatok szerint az eljáró dolgozók aránya 58,6 % volt. Az elingázók nagy része Veszprém, Székesfehérvár, Várpalota területére utazik, de vannak, akik Balatonfüredre, Budapestre, Móra, Győrbe, Ajkára, Pápara, Siófokra ingáznak. A helyzet ez idáig szinte változatlan: a munkavállalók nagyobb része ma is eljár dolgozni a településről, sok munkavállaló a közeli városokban vállal munkát.

A helyben foglalkoztatottak döntő része a peremartongyártelepi városrészben, illetve az önkormányzat alkalmazásában dolgozik.

Helyi, jelentősebb cégek, vállalatok a teljesség igénye nélkül:

CHEMARK KFT	Mezőgazdasági vegyi termék gyártása
PEREMARTONI FERTILIZERS KFT	Mezőgazdasági termék ügynöki nagykereskedelme
AGROTERM KFT.	Mezőgazdasági vegyi termék gyártása
MIKÓ KFT.	Műanyag lap (csomagolóanyagok, papírfeldolgozás)
BALATONPLAST KFT.	Műanyag lap (Műanyagfeldolgozó)
ALKIMIA KFT.	Tisztítószer gyártása
FERRINEB SZERVÍZ KFT	Villanyszerelés
MOLNÁR KFT	Gépjárműüzemanyag-kiskereskedelem
POLUS-COOP ZRT.	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
GABERBA "86 KFT	Raktározás
TERRA SYM AGRO KFT.	Gabonaféle (kivéve: rizs)
Pénzes Géza	Városi, elővárosi szárazföldi személyszállítás
TULIPÁN HAUS KFT	Lakó- és nem lakó épület építése
MAGYAR POSTA ZRT	Postai tevékenység
GENERORG KFT	Szervetlen vegyi alapanyag gyártása
PEREMARTONI IPARI PARK KFT	Építményüzemeltetés
PIRO-TEAM KFT.	Vegyes termékkörű nagykereskedelem
SOLAR-RENDSZERÉPÍTŐ KFT	Napelemrendszerek, Napkollektorok
GRÁNIT 2007 KFT	Padló-, faburkolás
BALATONVIDÉKI ZRT	Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem
TÜZMESTER-TÜZIJÁTÉK KFT	M.n.s. egyéb szórakoztatás
ROZSDÁS PATKÓ KFT	M.n.s. egyéb kiegészítő üzleti szolgáltatás
ZAFÍR TABAK BT	Dohányáru-kiskereskedelem
MEDIOR BT.-GYÓGYSZERTÁR	Gyógyszer-kiskereskedelem

KEMIFARM KFT	Biotechnológiai kutatás
CZAUN KFT.	Közúti áruszállítás
NESÓ BT	Tetőfedés

Forrás: Önkormányzati adatok

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresőket támogatását. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) 15. §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat-és hatásköreinek ellátása során –törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során:

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Helyi szinten legnagyobb közfoglalkoztató és a munkát koordináló szerv az önkormányzat, a munkavégzés helyei az önkormányzati intézmények és a közterületeken felmerülő munkavégzés. Cél a munkaerő-piaci integráció, melyben segítséget jelentett, hogy a Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül alap- és szakmai képzéseken több berhidai lakos részt vehetett. A Szociális és Gyermekejélési Szolgálat különböző beilleszkedést segítő programot szervezett és a munkába való visszailleszkedés segítésére folyamatos családgondozást, segítő tevékenységet folytatott, megoldásokat keresett.

Az átképzések is egyfajta kiutat jelenthetnek a munkaerőpiacon való fennmaradáshoz, ezért az önkormányzat igyekszik segítséget nyújtani a lakosság számára abban, hogy a felmerülő igény szerint helyet biztosít az oktatást végző intézmények, cégek számára, akik jelzik felnőtt tanfolyamok, átképzések indítását. Remélik, hogy ezek elvégzése után az emberek a későbbiek folyamán munkát is találnak a közelben, vagy tudásukat ki tudják szélesíteni. Az önkormányzat is szervezett ilyen jellegű képzéseket, tanfolyamokat, melyekre mindig nagy volt az érdeklődés. Ilyen volt pl. a számítógép-kezelői, virágkötő, parkgondozói, szigetelő, térburkoló tanfolyamok. Jelentős még a településen a közfoglalkoztatás, hiszen az önkormányzat minden lehetőséget megragad ennek megvalósítása érdekében.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

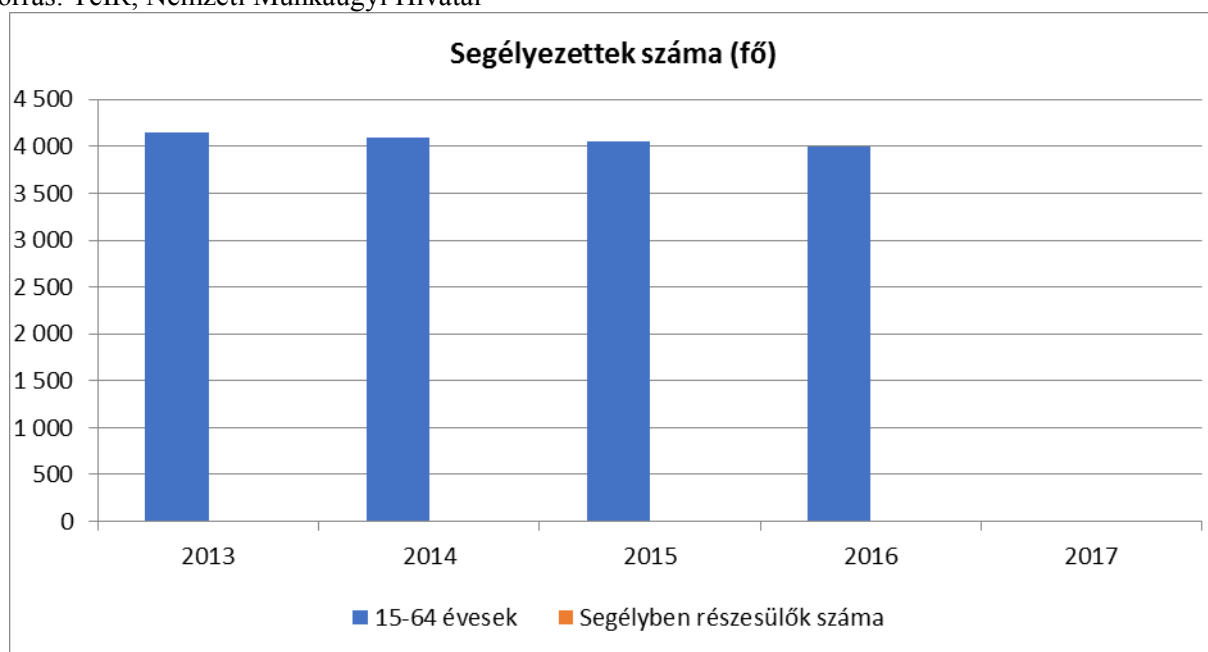
Berhida városban az álláskeresői segélyben részesülők aránya 0,1% körüli értéket mutat, amely igen alacsonynak számít.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresői segélyben részesülők (fő)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2013	4 144	4	0,09
2014	4 096	6	0,15
2015	4 056	5	0,12

2016	3 995	7	0,18
2017	n.a	11	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

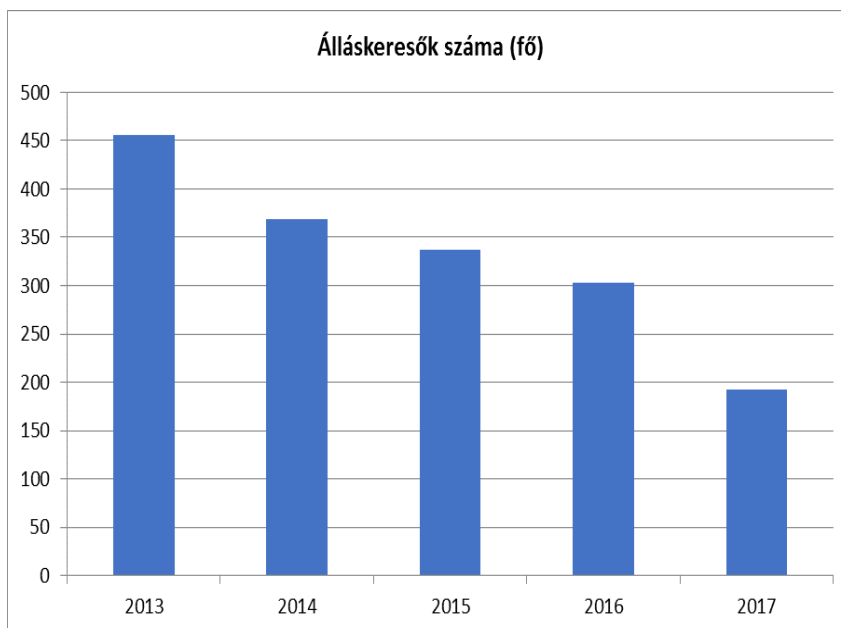
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		456,25	368,5	337	303	192,5
20 év alatti	Fő	6,	8	12	10	5
	%	1,4%	2,3%	3,6%	3,5%	3,0%
20-24 év	Fő	66	55	37	43	21
	%	14,6%	14,9%	11,2%	14,2%	11,0%
25-29 év	Fő	53	46	40	39	18
	%	11,7%	12,5%	11,9%	12,9%	9,5%
30-34 év	Fő	55	35	26	26	16
	%	12,2%	9,7%	7,8%	8,7%	8,3%
35-39 év	Fő	56	40	38	34	16
	%	12,4%	10,9%	11,4%	11,2%	8,7%
40-44 év	Fő	50	44	39	33	24

	%	11,1%	12,0%	11,8%	11,0%	12,6%
45-49 év	Fő	51	31	39	29	19
	%	11,3%	8,4%	11,6%	9,7%	10,1%
50-54 év	Fő	61	57	50	41	24
	%	13,4%	15,6%	15,1%	13,6%	12,9%
55-59 év	Fő	47	38	36	30	24
	%	10,4%	10,4%	10,7%	10,0%	12,7%
59 év feletti	Fő	7	11	17	16	21
	%	1,6%	3,2%	5,0%	5,3%	11,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

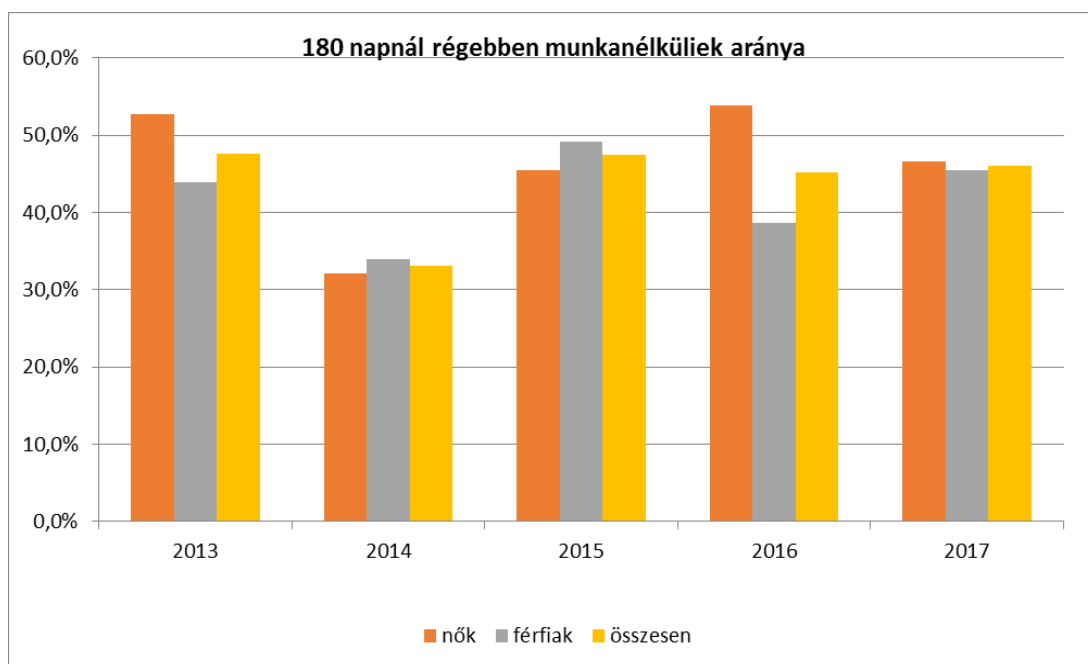

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat statisztikai adatai alapján a településen 2018 áprilisában 3995 fő munkaképes korú lakosból (15-64 év közöttiek) 230 szerepelt nyilvántartott álláskeresőként az NFSZ nyilvántartásában. Ez 5,76 %-os munkanélküliségi rátát jelentett. A munkanélküliek közül is elég magas, bár csökkenő az aránya a 180 napnál régebben regisztrált álláskeresőknél. Ez a munkanélküliek 46%-át teszi ki.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	187	268	456	99	118	217	52,7%	43,9%	47,6%
2014	168	200	369	54	68	122	32,1%	33,9%	33,1%
2015	156	181	337	71	89	160	45,5%	49,2%	47,5%
2016	132	171	303	71	66	137	53,8%	38,6%	45,2%
2017	109	134	244	51	61	112	46,6%	45,5%	46,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

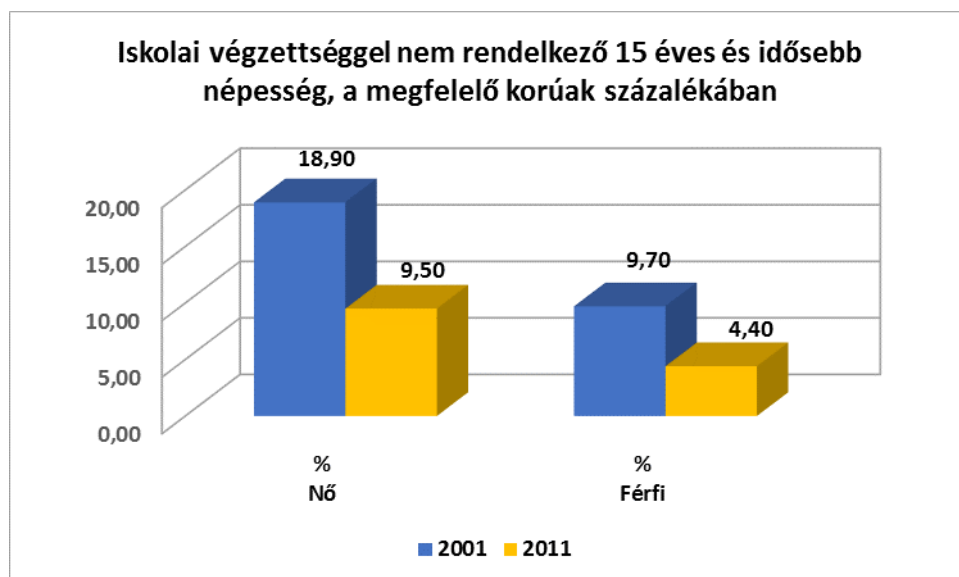
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A mai munkaerőpiaci igény a megfelelő iskolai szakképesítéssel, végzettséggel rendelkezők felé irányul, egyre kevesebb az alacsony iskolai végzettségű lakosok elhelyezkedési lehetősége. Sajnos a foglalkoztatottság terén pontos adatokkal nem rendelkezünk, de valószínűsíthető, hogy a nem megfelelő – alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést megnehezíti.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő	Férfi	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	81,	90,3	18,90	9,70
2011	90,5	95,6	9,50	4,40

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A következő táblázat Berhida lakosságának iskolázottságára vonatkozó adatokat mutatja be. Az eredmények azt mutatják, hogy a város nem túl kedvező iskolázottsági mutatókkal rendelkezik. A nyilvántartott álláskeresők körülbelül 50%-a csak általános iskolai végzettséggel rendelkezik, de a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű álláskeresők aránya is 14% körül mozog.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

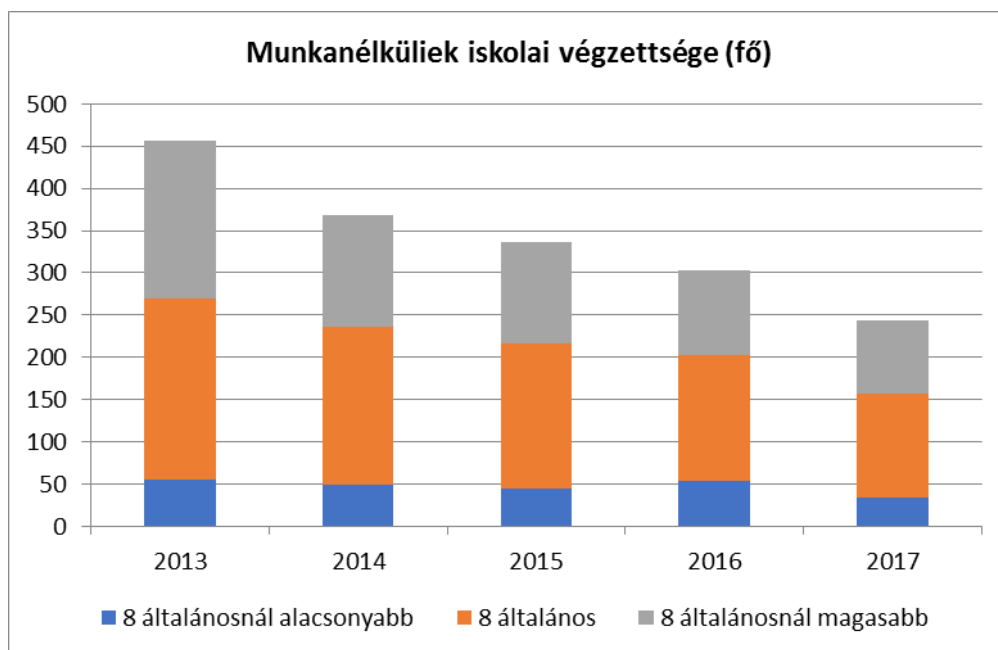
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	456	54	12,0%	215	47,1%	186	40,9%
2014	369	49	13,5%	185	50,4%	133	36,1%
2015	337	44	13,2%	172	51,2%	120	35,6%
2016	303	53	17,7%	148	49,0%	101	33,3%
2017	244	34	14,0%	123	50,8%	85	35,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban	
	Fő	Fő	%
2013	n.a	n.a	n.a
2014	n.a	n.a	n.a
2015	n.a	n.a	n.a
2016	n.a	n.a	n.a
2017	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Berhida Városban az elmúlt 5 évre vonatkozóan az általános iskolai, szakiskolai, valamint a gimnáziumi felnőttoktatásban tanulók számára nincs adat a KSH adatbázisában. 2018 szeptember 1-től az esti gimnáziumi képzés indul a berhidai Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola épületében működő Balassi Bálint Gimnázium kihelyezett intézményében, ahol a képzést elvégzők érettségi bizonyítványt kapnak.

c) közfoglalkoztatás

2011. évtől a közfoglalkoztatás eddigi rendszerét egy új támogatási rendszer váltotta fel. Megszűnt

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Szakközépfokú iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középfokú iskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2013	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

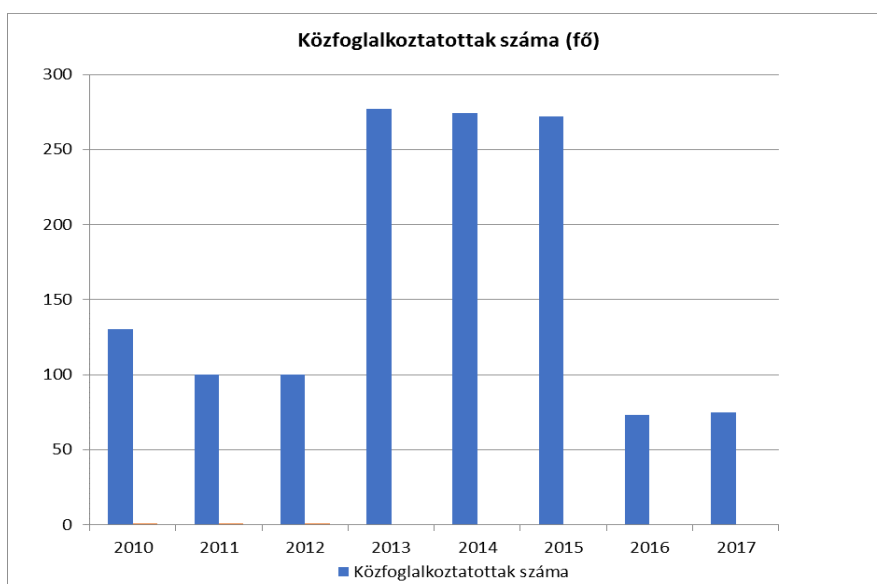
Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

a közmunkaprogram, a közcélú munka, valamint a közhasznú munkavégzés, helyükbe egy egységes közfoglalkoztatás lépett.

A közfoglalkoztatással kapcsolatos szakmai vélemények megoszlanak. Számtalan hatástanulmány és kutatás egybehangzó megállapítása szerint a közfoglalkoztatás formái alacsony hatásfokúak, drágák és nem mindig váltják be a hozzájuk fűzött reményeket. A reintegráció helyett az ellátórendszerben való ciklikus mozgást (parkoltatást) azaz a segélyezettek bennragadását segíthetik elő.

2016-ban végzett a gazdasági és társadalmi szervezetek bevonása a közfoglalkoztatási programokba című Esettanulmányos kutatás viszont arra mutat rá, hogy a jelenlegi formájában 2011. január 1. óta működő egységes közfoglalkoztatás rendszerének kialakítása előrelépést jelentett a korábbi, segélyezés alapú társadalmpolitikai gyakorlathoz képest.

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma
2010	130
2011	100
2012	100
2013	277
2014	274
2015	272
2016	73
2017	75

A fenti táblázat alapján látható, hogy 2013-ban még 277 fő volt a közfoglalkoztatottak száma Berhidán, azonban ez 2017-ben már csak 75 fő volt. Ebből számos ember továbbképzésen is részt vesz, ezzel segítve helyzetüket. Az, hogy a létszám csökkent betudható annak is, hogy a hatáskör átkerült a Munkaügyi Hivatalhoz, valamint sokan visszakerültek a munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatottak számának csökkenésével jelentősen növekedett az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedők száma. A növekmény egyik oka pedig, hogy a közfoglalkoztatottak egy jelentős része is képes volt elhelyezkedni.

A közfoglalkoztatás során 2013.11.01.-2014.04.30 közötti időszakban összesen 188 fő vett részt a következő képzéseken:

- Hulladék gyűjtő és szállító,
- Hulladékválogató és feldolgozó,
- Bio és zöldhulladék hasznosítás, komposztálás,
- Segédmezőgazdász,
- Növénytermesztés tartósítás,
- Házi betegápoló,
- Háztartási alapismeretek,
- Alapkompetencia,

- 7 osztály felzárkóztató,
- 8 osztály felzárkóztató,

Betanított konyhai kisegítő.

A 2014.12.01-2015.03.31 időszakban összességében 53 fő vett részt képzéseken, ezek a következők:

- Motorfűrész kezelő,
- Parkgondozó kisgépező,
- Település karbantartó,
- Segédmezőgazdász,
- Házi betegápoló,
- Konyhai kisegítő.

2015.11.03-2016.06.30 között Családellátó, Közfoglalkoztatási szervező tanfolyamokon 20 fő vett részt. 2016.12.14-2017.06.02 között 34 fő volt jelen a Raktáros, Konyhai Kisegítő, Bolti eladó, 7-8 osztály képzéseken. 2017.11.04-2018.03.23 időintervallumban Alapkompetencia, intézményi takarító, Települési karbantartó, Vagyonőr tanfolyamokon 52 fő vett részt. Az előző HEP-ben célként jelölt közmunkaprogram hatékonyságának növelése teljes mértékben megvalósult, nagyon sokan voltak közfoglalkoztatásban, illetve számos ember vettek részt a fent említett tanfolyamokon is.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

A város területén és körzetében a foglalkoztatási piac adatairól nincs pontos információnk. A tömegközlekedés, illetve a közeli településeken lévő nagy cégek - amelyek a városból több munkavállalót foglalkoztatnak - biztosítják a munkahelyekre időben való eljutást.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeit a Várpalota Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya koordinálja. A regisztrált álláskeresők számára támogatott képzésekre való beiskolázással biztosít lehetőséget arra, hogy többféle képzettséggel nagyobb eséllyel tudjanak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon. Az álláskeresők a képzés idejére jogosultak keresetpótló juttatásra, a lakóhely és a képzés helyszíne között az utazási költséget is megtérítik, valamint a teljes képzési díj és az elsővizsga költségét is átvállalják.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Berhidát érintően a felnőttek munkaerő-piaci integrációját, helyi foglalkoztatási programjait a Várpalota Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya koordinálja. Az Önkormányzat szoros együttműködésben áll a vele a foglalkoztatás segítése érdekében.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Településünkön az önkormányzati foglalkoztatás főként a közfoglalkoztatási program keretében valósul meg, az önkormányzat igyekszik megragadni a közfoglalkoztatási program adta lehetőséget, hogy a munka nélkül levőknek tudjon helyben munkát biztosítani. A közfoglalkoztatás keretén belül a végzett főbb tevékenységek a következők voltak:

- a) Településüzemeltetés, kommunális feladatok:
 - zöldterület: parkgondozás, sövénynyírás, gallyazás, parlagfű irtás, növények ültetése, öntözés, közterületek, játszóterek, oktatási intézmény, sportpálya, temető területén,
 - önkormányzati közterületről hulladék összegyűjtése,
 - utcabútorok, játékok javítása, festése,
- b) Intézmények működési feladatainak segítése:
 - Óvoda udvar rendben tartás (fűnyírás)
 - Kultúrházi rendezvények előkészítésében való közreműködés, szórólap kihordás
 - Önkormányzat és hivatala, valamint orvosi rendelő takarítás, rakodás, kézbesítés.
 - Kultúrház, könyvtár takarítás
 - Óvodában kisegítő munka, takarítás
- c) Települési rendezvényekkel kapcsolatos feladatok:
 - berendezés, takarítás, visszarendezés

A közfoglalkoztatási tapasztalatok pozitívak, hiszen ennek keretében tudtuk elvégezni a feladatokat, amiknek az ellátása más formában nagyobb kiadást jelentett volna. A nehézségek (gépek karbantartási költségei, munkavégzés során okozott kár) ellenére értékteremtő, értékmegőrző munkát végeztek közfoglalkoztatás keretében. Sajnos egy esetben a dolgozó közfoglalkoztatási jogviszonyát azonnali hatállyal meg kellett szüntetni.

Azt, hogy ki kerül hátrányos helyzetbe a munkaerő-piacon, lesz aktív korú nem foglalkoztatott személy, a munkanélküliség határozza meg.

Berhidáról a munkanélkülieknek a Veszprém Megyei Kormányhivatal Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával kell együttműködni.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén való hátrányos megkülönböztetésről nincs feldolgozható adatunk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Berhida Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 3/2015. (II.28.) számú önkormányzati rendeletében szabályozza a pénzbeli és a természetbeni szociális ellátások körét. Ilyen ellátások a települési támogatás, ezen belül a rendkívüli települési támogatás, a lakhatási települési támogatás, természetbeni tűzifa juttatás, továbbá a rendszeres gyógyszer-támogatás. Települési támogatást kell megállapítani annak a személynek, aki a létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint annak, aki időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd. A létfenntartást veszélyeztető tartós vagy rendkívüli élethelyzetnek kell tekinteni, ha a kérelmezőnek olyan többletkiadása keletkezik, amely létfenntartását veszélyezteti, így különösen:

- a) betegséghez,
- b) halálesethez,
- c) elemi kár elhárításához,
- d) a válsághelyzetben levő várandós anya gyermekének megtartásához,
- e) iskoláztatáshoz,
- f) a gyermek fogadásának előkészítéséhez,
- g) a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz,
- h) a gyermek családba való visszakerüléséhez,
- i) a gyermek hátrányos helyzete miatt felmerülő szükséghelyzethez, vagy
- j) az alapvető létfenntartáshoz szükséges költségek viseléséhez szükséges kiadások.

A szociális krízishelyzetbe került családok részére a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat – környezettanulmányon alapuló - javaslata alapján hivatalból évente egy alkalommal természetbeni juttatásként 8 q tűzifa támogatás állapítható meg hivatalból, amelyet a Település Ellátó és Szolgáltató Szervezet szállít ki.

A települési támogatás havi rendszerességgel is nyújtható a közép- vagy felsőfokú tanulmányokat nappali tagozaton folytató kérelmező részére kollégiumi, vagy albérleti díj és étkezési térítési díj megfizetéséhez. Települési támogatás állapítható meg adható olyan Berhidán lakóhellyel rendelkező személy részére is, akinek a tulajdonában levő lakás vagy lakóház elemi kár következtében lakhatatlanná vált és elhelyezéséről saját maga nem tud gondoskodni. Települési támogatás havi rendszerességgel is nyújtható a művészeti intézményben tanulmányokat folytató kérelmező részére az intézmény javaslata alapján, az oktatással kapcsolatosan felmerülő egyéb költségek, így különösen: utazási költség viseléséhez való hozzájárulásként tanévenként.

2017-ben 83 darab rendkívüli települési támogatás, 69 darab lakhatási települési támogatás, 28 db természetbeni tűzifa támogatás, 10 db temetés céljára nyújtott települési támogatás, köztemetés 7 db, míg gyógyszer-támogatás 2 db volt. Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesült 378 fő. A szociális ellátás legnagyobb részét a rendkívüli települési támogatás, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatás adja, emellett jelentős számban részesültek lakhatási települési támogatásban.

a) Igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma:

Az Ft. 2005. november 1-jétől tartalmazta az álláskeresői segély elnevezésű ellátást. Erre az volt jogosult, aki munkát akart vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra nem volt jogosult, táppénzben nem részesült, korábban álláskeresői járadékban részesült és

- a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzott, és legalább 140 napon át álláskeresői járadékban részesült, és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy
- az álláskeresői járadékot részére legalább 180 nap időtartamra állapították meg és annak folyósítását megszüntették, vagy
- álláskeresővé válását megelőző négy éven belül legalább 200 nap munkaviszonnyal rendelkezett, és álláskeresői járadékra nem volt jogosult.

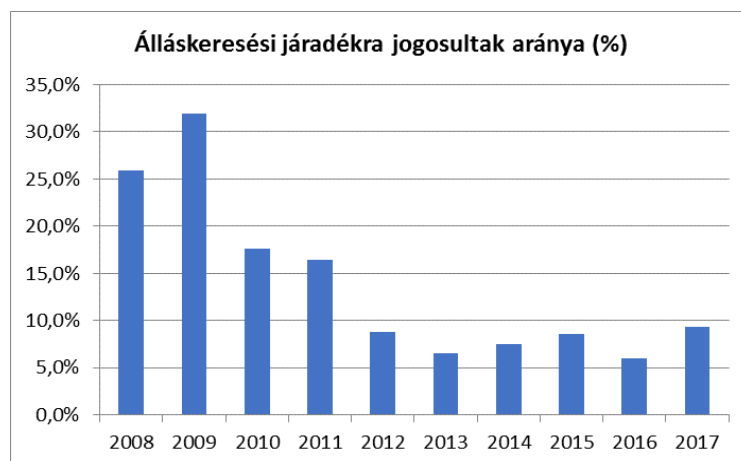
Az álláskeresői segély 2011. augusztus 31-vel megszűnt, megmaradt a biztosítási jogviszonyhoz kötött álláskeresői járadék. Álláskeresői járadékot az kaphat, aki álláskereső, aki munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre és a foglalkoztatási szerv sem tud számára megfelelő munkát felajánlani. Az ellátás egyik fontos jellemzője, hogy az azt igénylőnek az álláskeresővé válást megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel kell rendelkeznie.

Nyilvántartott álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
		fő	%
2008	475	123	25,9%
2009	585	187	32,0%
2010	495	87	17,6%
2011	506	83	16,4%
2012	510	45	8,8%
2013	456	30	6,6%
2014	347	26	7,5%
2015	337	29	8,6%
2016	264	16	6,0%
2017	243	22	9,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresési járadékot a regisztrált munkanélküliek 9,3 %-a kap. Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők 2016-ban 162 fő, mely a lakosság 2,8 %-a. Magasan a legtöbb a rendszeres gyermekvédelmi támogatás (378 fő), mely a lakosság közel 10 %-a. A lakhatási települési támogatásra való jogosultságot 2017-ben 69 főnél állapították meg, mely szintén magas átlagot mutat.

Változások a segélyezés rendszerében⁴

2009-ben a tartósan munkanélküli szegények két ellátási formában részesülhettek: rendszeres szociális segélyben és rendelkezésre állási támogatásban. Az előbbire jogosultak mentesültek a közhasznú munka és országos közmunkaprogram kötelezettsége alól, az utóbbit viszont csak azok kaphatták, akik éppen nem vettek részt a közfoglalkoztatás rendszerében, ám munkára foghatóknak minősültek. Az előbbi összege függött a család jövedelmi helyzetétől (a korábban létezett családi segély mintájára), az utóbbit viszont fix összegű volt. Egy családban már ekkor is csak akkor lehetett legfeljebb két segélyezett, ha az egyik rendszeres szociális segélyre volt jogosult, a másik pedig a közmunkára várók ellátását kapta.

2011-ben a rendelkezésre állási támogatást átnevezték foglalkoztatást helyettesítő támogatásra. Bevezették az akkor éppen bérpótló juttatásnak nevezett (ma foglalkoztatást helyettesítő támogatás) ellátás jogosultsági feltételeként a lakókörnyezet rendben tartását. A rendszeres szociális segély

⁴ Mózer Péter – Tausz Katalin – Varga Attila: A segélyezési rendszer változásai

esetében lehetővé tették, hogy az ellátás egy részét utalványban adják; a rendszeres gyermekvédelmi támogatásnál pedig kötelezővé tették az utalvány használatát. Ezt a szabályt egészítették ki 2012 nyarától azzal, hogy az önkormányzat előírhatja: a tízezer forintot elérő összegben folyósított rendszeres szociális segély összegéből ötezer forintot természetben, fogyasztásra készétel vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában kell adni.

2012-től a rendszeres szociális segély összege már nem a minimálbér, hanem a nettó közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb összegének 90 százaléka lehetett legfeljebb, azaz csökkent a maximálisan adható segély összege. Emellett bevezették, hogy ha egy családban rendszeres szociális segélyre és foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult is van, a rendszeres szociális segély összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét.

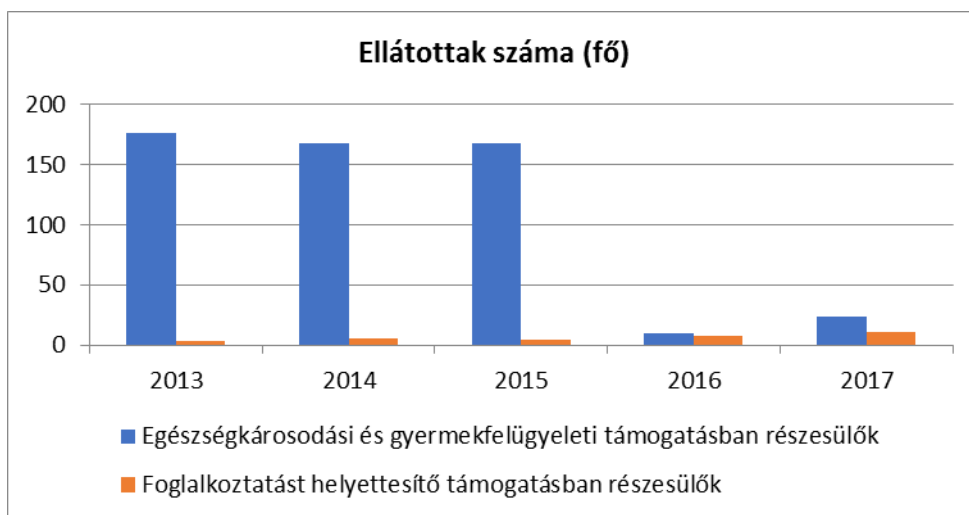
2015. március 1-től a rendszeres szociális segély nevű ellátás megszűnt, helyette egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra lettek jogosultak azok a személyek, akik azért voltak jogosultak rendszeres szociális segélyre, mert egészségkárosodottnak minősülnek, vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják. Másrészt a továbbiakban foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak azok, akik vállalják a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz kapcsolódó együttműködési kötelezettséget (álláskeresőként való nyilvántartásba vétel, együttműködés a Veszprém Megyei Kormányhivatallal).

2015-től az állami szabályozási hatáskörben nyújtott és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatok szétváltak. Az Szt. csak a járássok hatáskörébe tartozó ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. E körbe tartozik az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, az ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság. A rendszeres szociális segély, mint ellátási forma megszűnt 2015. március 1-től és felváltotta az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. Az egyéb rendszeresen adható támogatások, mint lakásfenntartási támogatás, az adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági közgyógyellátás és a méltányossági ápolási díj megszűnt. 2015. március 1-től az önkormányzatok a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújthatnak.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői segély)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	175	4,24%	3,	0,82%
2014	167	4,10%	6	1,73%
2015	167	4,12%	5	1,48%
2016	10	0,25%	7	2,74%
2017	23	n.a.	11	4,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális alapszolgáltatásokon belül a szociális étkeztetést 2017-ben összesen 251 fő vette igénybe, az idősek nappali ellátását 73 fő a mentális tanácsadást 73 fő. A családsegítés és gyermekjóléti tevékenység igen magas számot mutat éves szinten, ezen belül a védelembe vétel száma 33.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	2037	n.a.	n.a.	0	0	0	n.a.	n.a.
2014	2038	n.a.	n.a.	0	0	0	n.a.	n.a.
2015	2040	n.a.	n.a.	0	0	0	n.a.	n.a.
2016	2041	n.a.	n.a.	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Berhida területén az épített lakások száma kis mértékben gyarapodott. A lakások méretét tekintve a település jó helyzetben van. A 2011-es népszámlálás szerint egyszobás lakás 121 db, két szobás 764 db, három szobás 755 db, négy és ennél több szobás 405 db van. Ezek az értékek picivel jobb a megyei átlagnál. Ezek komfortfokozata a következő volt: összkomfortos 59,7%, komfortos 33,3%, félkomfortos 3,6%, komfort nélküli 3,2%, szükség- és egyéb lakás pedig 0,2%.

A fentiekben alapján elmondható, hogy a 2011-es lakáshelyzet a komfortosság szempontjából javult a 2001. évihez képest és kicsivel jobb a megyei átlagnál.

A lakások közmű ellátottsága Berhidán közel 100%-os, a vezetékes gáz és az elektromos ellátás is biztosított. Ezek és a két táblázat alapján elmondható, hogy Berhidán a lakóépületek az országos átlagnak megfelelő lakhatási feltételeket biztosítanak a lakóknak.

A megfelelő lakáshoz jutás az egész országra jellemző probléma, Veszprémben szintén jelentős gondot jelent. A lakhatás javítására irányuló központi források (pl. CSOK) elsősorban a jobb anyagi helyzetben lévő csoportokat segítik abban, hogy saját tulajdonú lakáshoz jussanak, tehát a lakhatási szegénység problémáját nem igazán érintik, nem oldják meg. Megoldást jelenthetne az állami, **szociális bérlakás-szektor előtérbe helyezése, fejlesztése, amivel a rászoruló, nehéz helyzetben levő családokat, vagy a fiatal, családalapítás előtt állókat fokozottan támogatná.**

Berhida Város Önkormányzata 2017-ben kedvezményesen megvásárolható 24 db építési telket jelölt ki a hosszútávon letelepedni kívánó házastársak, élettársak számára, melyet a 22/2017.(XII.15.) önkormányzati rendeletben szabályoz. A gyermekvállalás ösztönzése, a képzett munkaerő megtartása, a községben történő letelepedések elősegítése, a település népességmegtartó képességének növelése érdekében a község területén önkormányzati tulajdonban lévő építési telkek lakás építése céljából - kedvezményes áron - történő megvásárlását kívánja biztosítani az e rendeletben meghatározott feltételekkel.

a) bérlakás-állomány

A 2011. évi KSH adatok szerint az önkormányzat 13 bérlakással rendelkezik, valamint 11 lakás más intézmény vagy szervezet tulajdona. Az önkormányzati lakások szolgálati lakások.

b) szociális lakhatás

A város területén lévő valamennyi önkormányzati bérlakás szolgálati minőségű.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Pontos adatokkal nem rendelkezünk.

e) lakhatást segítő támogatások

Az egyéb rendszeresen adható támogatások, mint lakásfenntartási támogatás, az adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági közgyógyellátás és a méltányossági ápolási díj megszűnt. 2015. március 1-től az önkormányzatok a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújthatnak.

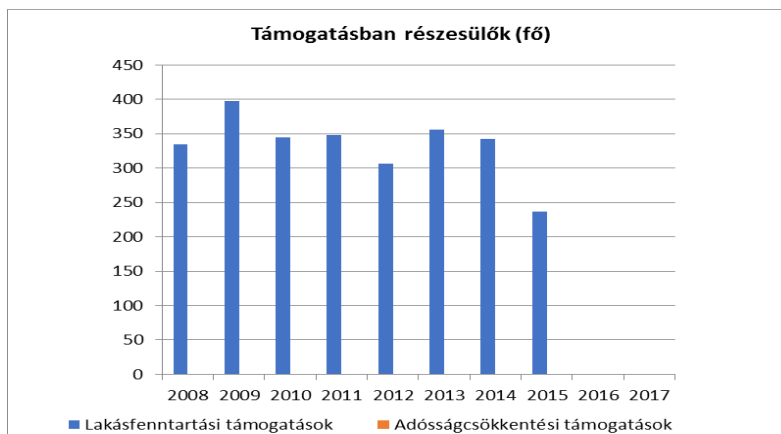
Berhida Város Önkormányzata települési lakhatási támogatást nyújt a szociálisan rászoruló család tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez való hozzájárulásként. A támogatást elsősorban természetben nyújtja a közüzemi szolgáltatókhoz való utalással. 2017-ben a lakhatási települési támogatásban részesülők száma 69 fő volt, amely a korábbi években biztosított lakásfenntartási támogatáshoz képest jelentősen csökkent.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2013	356	0
2014	342	0

2015	237	0
2016	megszűnt	0
2017	megszűnt	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Adósságcsökkentési támogatás jelenleg nincs az önkormányzatnál a szűkös anyagi költségvetés miatt. A lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása ellen jelenleg a települési lakhatási támogatás nyújt segítséget.

A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottságáról pontos adatokkal nem rendelkezünk.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A külterületeken elhelyezkedő lakáscélú ingatlanok állapotáról, jellegéről nincs információ. Buszmegálló és közösségi közlekedés biztosított a külterületeken is.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Szegregátum nem található a város területén.

b) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzat az egészségügyről szóló 1997.évi CLIV. törvény előírása szerint gondoskodik az egészségügyi ellátásról az alábbiak körében:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az egészségügyi alapellátás működtetése az Egészségbiztosítási Alapból folyósított finanszírozásból történik, amelyhez az Önkormányzat további forrásokat biztosít, illetve gondoskodik az ellátáshoz szükséges ingatlanokról.

Az Önkormányzat célja egy olyan egészségügyi intézményrendszer kialakítása, amelyben a magas színvonalú szolgáltatásokhoz egyenlő eséllyel fér hozzá a város valamennyi lakója. Berhida város lakosságának egészségügyi szolgáltatás javítása érdekében megszervezésre került a labor mintavétel (vizelet, vérvétel) helyszínen (településen) történő levétele.

Az önkormányzat az 1097/2018.(III. 13.) Korm. határozat alapján a gyermekorvosi rendelő és védőnői szolgálat elhelyezésére szolgáló önkormányzati ingatlan fejlesztésére 64.000.000 Ft támogatást nyert. Berhida Váron Önkormányzata a meglévő, külön-külön épületben működő gyermekorvosi rendelő és a jelenleg az önkormányzati felnőtt napközi otthonnak helyt adó épületet kívánja átalakítani, bővíteni, felújítani. A tervezés – a gyermekorvos és a védőnők bevonásával megkezdődött. Ezzel a fejlesztéssel jelentősen nő a város egészségügyi infrastrukturális és ellátási színvonala.

A településen jelenleg 1 gyermek és 3 felnőtt háziorvosi körzet működik, valamint védőnői szolgálat. Az egészségügyi intézmények közül 4 háziorvosi rendelő, 1 fogorvosi rendelő, valamint 2 gyógyszerész található a településen. Az egészségügyi intézmények a szomszédos Vilonya települést is ellátják, ahol 1 orvosi rendelő és védőnői helyiség található, ebben egy felnőtt háziorvos, egy gyermekorvos és egy védőnő teljesít szolgálatot, végez ellátást.

A város egészségügyi ellátásában Szent Donát Kórház Várpalota Egészségügyi és Szolgáltató Kft. is részt vesz. A kórház jelenleg csak alapellátást biztosít, jelentősebb beavatkozásokat itt nem végeznek. A kórház és a rendelőintézet korlátozott szintű betegellátása miatt a lakosság - bizonyos esetekben - a megyeszékhelyre kénytelen beutazni, hogy szükséges szakellátást kaphasson.

A központi (felnőtt illetve gyermek) háziorvosi ügyelet ellátási rendszere 2012. május 2-től megváltozott: a központi háziorvosi ügyeletet a General Medicina Kft. látja el 2018.12.31-ig. A feladat ellátására közbeszerzési eljárás került kiírásra.

A sürgősségi betegellátás hatékonyságának fokozása, a párhuzamos hívások számának csökkentése, valamint az azonnali elérhetőség biztonságának javítása érdekében az Országos Mentőszolgálattal közös, gyorsan elérhető sürgősségi hívószámán lehet segítséget kérni.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
----	--	---	--

2013	0	3	1
2014	0	3	1
2015	0	3	1
2016	0	3	1
2017	0	3	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2013	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Berhida Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2010. december 31-től hatályon kívül helyezte az ápolási díj méltányossági alapon történő megállapítását. Az alanyi jogon ápolási díjban részesítettekről a TEIR nem tartalmaz adatot, ezt jelenleg a Várpalotai Járási Hivatal állapítja meg.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá az évenkénti tüdőszűrések önkéntes bejelentkezés alapján a település lakosai számára hozzáférhetők.

A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Városunkban folyamatos az egészségmegőrző szűrőprogram, melynek eredményeként a szülők a gyermek alkatára vonatkozó jellemzőkön túl – magasság, hízásra való hajlam stb. – tanácsot kapnak a helyes életmód kialakítására, választható sportágra, munkaterületre.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végez az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Egy védőnő európai uniós projektnek köszönhetően elvégezte a védőnői méhnyakrák szűrés elméleti és gyakorlati képzését. A szükséges engedélyek birtokában 2016 novemberétől folyamatosan működik a méhnyak szűrés a peremartoni védőnői tanácsadóban.

A védőnők számos alkalommal tartottak közösségi egészségmegőrző programokat: A Várandósság hete” ünnepsorozat keretében a Születés ünnepe nevű rendezvényt szervezték meg, valamint az Anyatejes ünnepséget. A babamasszázs oktatást idén is sikerült megtartani tavasszal. A berhidai napokon, szűrőponton 17 főt vizsgáltak meg a védőnők, ahol a következő vizsgálatokat végezték: RR, súly, magasság, vércukor, testzsír %, diétás tanácsadás.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátás a településen nem elérhető. E szolgáltatásokat Várpalotán vagy Veszprémben vehetik igénybe az arra rászorulóknak.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, bölcsődében és idősök klubjában megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára adott.

A városban a labdarúgó, a tánc egyesület teremt mozgásra lehetőséget. A város lakói részt vehetnek még zumba, pilates, jóga, aerobic, néptánc órákon is. A tanulók számára az úszás lehetősége Balatonfüzfőn biztosított. Az általános iskolák délutáni sportprogramjai (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás) széles választékot kínálnak a tanulók számára.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Berhidai Szociális és Gyermejjóléti Szolgálat biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. A preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak a lakosok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás. Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból, vagy más okból származó problémáik megoldásában. Az idősök klubja 20 időszerű személy számára nyújt nappali ellátást. Az idősök klubja az ellátást igénybe vevők részére biztosít szociális, mentális és egészségi állapotuknak megfelelő, a napi élettevékenységet segítő közösségi szolgáltatásokat:

- Szabad idős programok szervezése, igény szerint napi háromszori étkezést, mentális állapotnak megfelelő szolgáltatást, szükség szerint egészségügyi ellátás megszervezése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése, szakellátáshoz való hozzájárulás segítése, egészségügyi előadások, tanácsadások, hivatalos ügyek intézésének segítése
- Az ellátást igénybe vevők orvosi ellátása a helyi háziorvossal kötött megállapodás alapján biztosított.

Berhida településen az elmúlt időszakban jelentősen csökkent azok száma, akik a nappali ellátást igényelnék. Ennek egyik legfőbb oka a nem megfelelő egészségi állapotuk. Bár az idősök klubja központi, viszonylag könnyen megközelíthető helyen található. A napi bejárást azonban csak kevesen vállalják. A mai társadalomnak pedig egyre több olyan tagja van, aki betegség, a család hiánya miatt szorulna segítségre a szociális ellátórendszer keretében. A hatékony szakmai munka érdekében az intézmény rendszeres kapcsolatot tart a település szociális és egészségügyi szolgáltatóival, civil szervezetekkel, az intézmény keretein belül működő egyéb ellátási formákkal.

A házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról az időszerű személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. Az alapvető gondozás és az alapápolás körében tartozó feladatokat látja el, segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában, valamint prevenciók szerepét tölti be, hiszen segítséget nyújt a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében nem csak időszerű, hanem más rászorult csoportokhoz tartozó személyek esetében is.

A szociális étkeztetés feladata a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, ideértve azokat is, akik koruk, vagy egészségi állapotuk miatt nem képesek az étkezéssel más módon gondoskodni. Az étkezés igénybe vehető az idősek klubjában helyben fogyasztással, illetve elvitellel, valamint a gondozó által történő kiszállítással. Az étel házhoz szállítását a gondozó kerékpárral végzi. Az étkeztetés csak hétköznapokon (hétfőtől péntekig) vehető igénybe, az igénylő által választott napokon. A szolgáltatást 2017-ben havonta átlagosan 22 fő vette igénybe. Az étkezést zömében 60 év feletti emberek veszik igénybe, leginkább szociális rászorultság és egészségi problémák miatt.

2017. évben a rászorulóknak több mint 200 kg ruha került kiosztásra, valamint Berhida tekintetében 37 család kapott szociális juttatást.

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteltetését.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Berhida Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet a hátrányos helyzetűek, romák felzárkóztatására. Ennek érdekében igyekeznek minden pályázati lehetőséget megragadni. Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai, különösen magas esetszám teljesítése mellett, túlterhelten végzik feladatukat, elsősorban a magas számú halmozottan hátrányos helyzetű roma lakosság miatt.

Rendszeresen az egyházi adományok: ruhanemű, tartós élelmiszer. A Máltai Szeretetszolgálat kiemelkedően sok segítséget nyújt a hátrányos helyzetűek számára.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Az önkormányzat jelentős szerepet vállal a közösségi élet színterei sokrétűek lehetnek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. A város közösségi élete egyre színesebb. Jellemzően az önkormányzat a kultúrházon keresztül tart rendezvényeket, programokat, főként a különböző ünnepekhez kapcsolódóan.

A Berhidai Kultúrház és Könyvtár ad helyet számos tanfolyamnak, különböző szakköröknek, csoportoknak, kluboknak, és infrastruktúrájával is segíti működésüket, pl. nyomtatás, plakátok készítése, internet-hozzáférés. Összesen 10 művészeti csoport és 8 működő klub, kör tart heti, illetve havi rendszerességgel foglalkozásokat, összejöveteleket. A Kultúrház megannyi alkalommal ad otthont különböző kiállításoknak, amelyek képzőművészeti, népművészeti, helyismereti, természettudományi témákat is feldolgoznak, továbbá bemutatkozási lehetőséget biztosítanak a településen élő alkotóknak is. 2017-ben például 13 kiállítás megszervezésére került sor. A megtartott rendezvények, előadások, kiállítások, az év teljes szakaszában kínálnak programokat, szórakozási lehetőséget. A város legnagyobb rendezvénye a Berhidai Napok, amely ingyenes rendezvénysorozat a település lakosai számára, de természetesen az idelátogatók számára is.

20 aktív civil szervezetet tartunk nyilván, amelyek folyamatosan tevékenykednek a városban, őket személyesen is ismerik a városlakók, és szívesen csatlakoznak meghirdetett programjaikhoz. A két településrész között a rendezvények idején a kultúrház biztosítja a menetrenden kívüli helyijáratos közlekedést.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat minden évben megszervezi a Sommerfest nyárköszöntő rendezvényt, német nemzetiségi tábort, amelynek célja, hogy a résztvevők megismerjék a magyarországi németek történelmét, hagyományait, megismerkedjenek a régi mesterségekkel, bepillantsanak a svábok mindennapi életébe, gyakorolják a német nyelvet, tapasztalják meg tevékenységek során a közösség teremtő erejét. A Német Nemzetiségi Önkormányzat Márton Napi vigassága, ünnepe közkedvelt, mindenkit elvárnak a közös felvonulásra. Német Nemzetiségi Nap-ot, valamint a karácsonyi műsort, kézműves foglalkozásokat szerveznek minden évben. A Nemzetiségi önkormányzat egyik fő törekvése, hogy a helyi és környékbeli lakosok is megismerjék a Berhidán élő német nemzetiségi életét, és hagyományait. Ezért fontosnak tartja, hogy együttműködő partnerként minden évben részt vegyen a város legnagyobb rendezvényén, a Berhidai Napokon. A rendezvényre kilátogató gyerekek nagy örömmel ismerkedtek meg a hagyományos fa játékokkal, ügyességi feladatokat oldottak meg. Legnépszerűbb játék a gyerekek körében a kosaras hinta volt, mely kipróbálása nagy örömet okozott körükben.

A nyugdíjas klubok tagjai rendszeresen, minden rendezvényen fellépnek és saját tagjai számára kirándulásokat szerveznek.

A kultúrház ad helyet a munkanélküliek számára szervezett programoknak is. „Állásra fel” című pályázatukon állásbörzét tartanak a helyi cégek kínálatából, segít önéletrajzírásban, interneten történő álláskereső és böngészés, valamint e-mail cím létrehozása vonatkozásában.

A helyi polgárőrség tagjai a rendezvények alkalmával rendszeresen együttműködnek az önkormányzattal és a Szociális és Gyermejjóléti Szolgálattal.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. A települési újság az Önkormányzati Híradó eljut az állampolgárok, a városi vállalkozások, intézmények felé. Az önkormányzat honlapja segítségével pedig a településre vonatkozó főbb adatok, hirdetések, programok széles körű tájékoztatást biztosítanak, ahol helyi önkormányzati jegyzőkönyvek, határozatok, rendeletek és sok más információ is megtalálható.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusokról nincsenek információink, jellemző inkább a segítő szándék és együttműködés.

b) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Berhida lakóira jellemző az adományozás, az önkéntes munka jelenléte. Vélhetően összefüggésben van ez azzal, hogy a közösségi, kapcsolati hálók fontos szerepet játszanak az adományozóvá és önkéntes segítővé válásban. A civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás erősíti az ilyen jellegű tevékenységeket. Az adományozásra hasonló hatással van az egyházi kötődés, a karitatív tevékenység. Az iskolák és az óvodák például évente jótékonyági bálakat szerveznek. A felajánlásokból szeretnék minél érdekesebbé tenni az intézményekbe járó gyerekek életét kirándulások, családi délutánok, gyermeknap, bábszínházi előadások szervezésével.

Célszemélyek, családok megsegítésére is gyakran összefog a város lakossága, akár pénzgyűjtés, akár véradás tekintetében.

2016-ban például Jótékonyági napot szerveztek a berhidai gyökerekkel rendelkező, anyagi gondokkal küzdő család megsegítésére a peremartoni Petőfi Sándor Művelődési Házban. A fellépést ingyenesen vállaló előadók: Krajcsó Bence Népművészet Ifjú Mestere-díjas fiatal népzeneész, a Kenyeri Rábamenti, a Pannónia és a Vadrózsa citerazenekar, Laci betyár, és a Honvédenekar. A színes program mellett a főszervező a család helyzetét is ismertette. A közösség összefogásának hála a család részére a jótékonyági napig másfél millió forintnyi támogatás folyt be. A jótékonyági napon további legalább ötszázezer forint összegyűjtése volt a cél, mely már hozzájárult a család számára egy új otthon megvásárlásához.

2017-ben a berhidai református templom megújításának támogatására szervezett a református egyházközösség jótékonyági estét, melynek során Berhida Város Összevont Népdalköre énekelt, majd a reformáció hatásai Berhidán címmel hallgattak előadást a megjelentek. A jótékonyági rendezvény részeként Reformáció 500 – Református templomok itthon és otthon címmel nyílt meg Holányi Julianna festőművész tusrajzkiállítása. A tusrajzok a helyszínen megvásárolhatók, a befolyt összeg felét minden alkotás kapcsán a berhidai református templom megújítására ajánlotta fel a művész.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Említésre méltó a Roma Nemzetiségi Önkormányzat kezdeményezése, hiszen számos Szociális Szövetkezetbe lépnek be, amelyek kifejezetten roma embereket foglalkoztatnak, segítve ezzel a helyi romák elhelyezkedési, foglalkoztatási esélyeit.

Berhida városban működő roma nemzetiségi önkormányzat, rendszeres esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységet végez. Együttműködési megállapodásokat kötött a helyben működő, valamint a roma nemzetiséggel foglalkozó helyi és vidéki szervezetekkel, intézményekkel, melynek keretében szakköröket, klubokat szervez. A nemzetiségi hagyományok ápolására Ki Mit Tudokat és zenés rendezvényeket, valamint nemzetiségi tábortartásokat tart. A Berhidán nagycsaládban élő gyermekek számára rendezvényeket szervez.

A helyi nemzetiségi önkormányzat feladata többek közt a képviselt közösség érdekképviseletével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különös tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira. A Roma Önkormányzat vezetése városi önkormányzattal való együttműködési megállapodás alapján folyamatos kapcsolatot tart.

Az RNÖ célja minden programmal, intézkedéssel:

- A gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása, készség és képességfejlesztés, korrepetálás, pótvizsgára való felkészítés.
- Roma identitás elmélyítése, példaértékű roma emberek bemutatásával.
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősítjük szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmények csökkentése.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat is szervez önálló programokat és nemcsak a roma közösségnek, ilyenek például a Farsangi Bál, a Ki mit tud?, nemzetiségi tábor. A Berhidai Roma Nemzetiségi Önkormányzat a roma nemzetiségi kultúra, a nemzetiségi hagyományok ápolása érdekében – figyelembe véve a családok rászorultságát és üdülési igényét - a nemzetiségi oktatást segítő, társadalmi felzárkóztatási, ifjúsági feladatkörében a gyermekek, tanulók nyári táboroztatását

valósítja meg évente. A roma önkormányzat számos szociális szövetkezetbe lép be alapító tagként, amelynek célja, hogy a roma emberek számára munkalehetőséget teremtsenek. Roma Nemzetiségi Érdekképviseleti konferenciákat tart különböző témákban a Roma Nemzetiségi Önkormányzatok számára. A hagyományörző zenészek és táncosaik számára Közösségi házukban biztosítanak lehetőséget próbára. Főző szakköröket, íjász klubot szerveznek minden érdeklődő számára. 2017-ben Berhidai Roma Nemzetiségi Önkormányzat a roma nemzetiségi kultúra, a nemzetiségi hagyományok ápolása érdekében három napos ünnepi (karácsonyi) alkotóműhelyt szervezett.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Pénzgazdálkodási ismeretek hiányossága, átörökített szegénység. Hivatalos ügyek intézésének nehézségei az alacsony képzettséggel rendelkezők körében.	Életviteli tanácsadás saját környezetben célzott programokkal. A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatnál történő segítségadás, útmutatás, havonta egy alkalommal ingyenes jogi tanácsadás.
Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerőpiacon történő elhelyezkedését	Képzések bővítése a munkanélküliek körében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

2016-ban a településen az állandó népességből a gyermekkorúak száma (0-14 éves korúak) 995 fő, ebből a lányok száma 455 fő, a fiúk száma 540 fő. A fiatalok száma (15-17 éves korúak) 217 fő, ebből 107 lány és 110 fiú. A családsegítés és a gyermekjóléti tevékenységet Berhida és Vilonya területén a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat végzi 4 fő családsegítő közreműködésével. Az intézmény alapfeladata, hogy a városban élő, segítségre szoruló családoknak, illetve azok tagjainak, gyerekeknek, időseknek, fogyatékkal élőknek problémáik megoldásában segítséget nyújtson. A szociális szakmai tevékenységek köre folyamatosan bővült, szolgálva a lakosság igényeit, míg kialakult a jelenlegi feladat-ellátási kör, amely a gyermekkortól az időskorig minden korosztálynak segít problémáik megoldásában.

A családsegítők közül 1 fő heti 1 alkalommal /4/ órában/ Vilonyán önállóan végzi a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást. Berhidán 1 fő heti egy alkalommal - 3 óra időtartamban- 2016-ban és 2017-ben a helyi Ady Endre Általános Iskolában iskolai szociális munkát végzett. Iskolai szociális munka biztosítása a szolgálatok részéről nem kötelező, azonban a leterheltségtől függően továbbra is -nem rendszeresen nyújtunk- az iskola részére szociális munkát. Az iskolai szociális munka célja a hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik részére támogatás nyújtása a sikeres iskolai munka és a továbbtanulás érdekében, a gyermekek szociális hátterének biztosításával. Közvetlen cél a hátrányos helyzetű gyermekek szükségleteiből és az adott intézményben megjelenő problémáiból kiindulva aktív és célirányos szociális munka keretében történő támogatás a gyermekek családjainak aktuális probléma kezelése mellett, illetve törekvés a megoldásra.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma	2988	2975	5 963	50,11%	49,89%
0-2 évesek				%	
0-14 éves	455	540	995	7,63%	9,06%
15-17 éves	107	110	217	1,79%	1,84%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében észlelő -és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Ennek keretében figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek

- életkörülményeit és szociális helyzetét
- gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét
- gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét
- kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt. 17. §-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben.
- szakmaközi értekezlet, esetmegbeszélés, szakmaközi megbeszélés, éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása

2017-ben is a jogszabályi előírásoknak megfelelően **6 alkalommal** került sor a **jelzőrendszeri (szakmaközi)** értekezlet megtartására. A jelzőrendszeri tagok a gyermekorvos, a védőnők, a Várpalotai Rendőrkapitányság, a pártfogó felügyelő, a helyi iskolák, óvodák, továbbá a Pápai SZC Faller Jenő Szakképző Iskolája és Kollégiuma Várpalota, valamint a Bartos Sándor Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Várpalota.

A jelzőrendszeri tagok az elmúlt évben is legtöbbször a gyermekek nem megfelelő magatartása, iskolai hiányzások, szülői mulasztások, elhanyagolás, higiénés, mentálhigiénés problémák miatt tettek jelzéseket. A jelzőrendszer tagjaival többnyire rendszeres együttműködést sikerült kialakítani, kölcsönösen tájékoztatják egymást. Szükség esetén a jelzőrendszer tagjaival szakmaközi megbeszélésre kerül sor, és próbálnak együtt megoldásokat találni a problémákra.

Jelzőrendszer tagjai által küldött jelzések száma 2017-ben: 115

Egészségügy/védőnő	18
Egészségügy/orvos	5
Oktatási-nev. intézmény	80
Rendőrség	-
Pártfogó felügyelő	-
Más szociális intézmény	11

Tapasztalatok és beszámolók alapján összességében a gyermekek veszélyeztetettségeinek okai:

- szülők életvitele
- szülői elhanyagolás
- gyermeknevelési problémák
- gyermek magatartás- és teljesítményzavara

A gyermekek többségénél alapvető szocializációs hiányosságok figyelhetők meg. A családjaikban nincsenek kialakult szabályok, felelősségtudat, és sok esetben motiválatlanok.

Probléma megoldási képességeik alacsonyak, a kialakult konfliktusaikat gyakran agresszióval próbálják „megoldani”. Iskolai teljesítményük gyakran az elvárható átlagos értéket sem közelíti meg.

A szülők részéről nem jelenik meg a gyermek feletti kontroll, felelősségre vonása adott helyzetben.

Kialakult problémák esetén a szülő gyakran másokat hibáztat, például a tanárokat. Sokszor hangzik el róluk, hogy „nem bír a gyerekkel”.

Az elmúlt évek tapasztalatait, a jelzéseket, statisztikát figyelembe véve jelenleg is vezető helyet foglal el a szülők életmódja (szociokulturális depriváció, kulturális és értékrendbeli különbségek), a gyermeknek az intézménnyel kapcsolatos problémái, a gyermek tágabb környezete.

Célkitűzések a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében:

A jelzőrendszeri tanácsadóval, esetmenedzserrel kialakítandó szoros együttműködés. Rendszeres tájékoztató a jelzőrendszeri tagoknak az őket is érintő esetleges jogszabályváltozásokról. Szakmaközi megbeszélések keretében szakmai támogatás nyújtása a jelzőrendszeri tagoknak a jelzések megtételét illetően. Prevenációs programok megszervezése. Bűnmegelőzést is szolgáló helyi szabadidős, kulturális programok szervezése, támogatása. Esetfeltárás során a probléma megoldásába bevonható szemberek körének meghatározása

Oktatási és nevelési intézmények vezetőivel történő gyakoribb kapcsolattartás a szolgálat munkatársával és a jelzőrendszeri tanácsadóval közösen. Pedagógusoknak és nevelőknek tartott tájékoztatók a jelzések megtételével kapcsolatban.

Szülői értekezleten történő részvétel, valamint minél szélesebb körben a szülőknek tartott tájékoztatás a gyermekkel szembeni szülői kontroll fontosságáról.

Minél több tájékoztatás pedagógusoknak, nevelőknek a jelzések megtételére vonatkozóan. Továbbá tájékoztatás a szolgálat és központ feladatait illetően a jelzések megtételét követően.

A veszélyeztettség megelőzésére, csökkentésére, megszüntetésére irányuló programok 2017-ben:

A programok többfunkciósak, melyek biztosítják a szabadidő hasznos eltöltését, másrészt pedig preventív célzatúak.

Preventív jellegű tevékenységek Berhidán

- szabadidős tevékenységhez kötődő, hasznos időtöltést és felügyeletet biztosító
- klubfoglalkozás/foglalkozás
- játékhöz kötődő egyéni készségeket, képességeket fejlesztő játszóház,
- játszótéri programok
- -személyiségfejlesztő foglalkozások (azonos problémákkal küzdő, szociálisan
- hátrányos élethelyzetű gyermekek, fiatalok számára)
- -erőszakmentes kommunikáció (konfliktuskezelési tanácsadás tanév folyamán

Szabadidős tevékenységek, programok Berhidán (preventív célzattal)

- gyermeknap program
- Berhida napon: Játék Sziget
- Mikulásnap program

Adományok juttatása:

2017-ben a rászorulókat rendszeresen ruházattal láttuk el.

Téli időszakban a téli tüzelő juttatás is megtörtént, rászoruló családokként 8 q fa kiosztására volt lehetőség.

A Gyermekjóléti Szolgálat a **Szünidei gyermekétkeztetések** nyomtatványainak kitöltésében, befogadásában nyújtott segítséget, valamint az étkezési jegyeket az igénylők az intézményben vehettek át.

2017-ben a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek száma összesen 230, amelyből a HH-s gyermekek száma 156, míg a HHH-s gyermekek száma 74.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a kedvezmény igénylésekor az Szt. szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a kedvezmény igénylését megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükségglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fentebb felsorolt körülmények közül kettő fennáll.

A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének 2017. évi forgalma

2017-ben alapellátásban 42 család részesült, 22 családot pedig védelembe vettek. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 391 részesült. Pszichológiai tanácsadást 2017-ben 41 alkalommal 17 fő vett igénybe. A Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatforgalma 2573, ami nagyon magasnak mondható.

Berhida:

- gyermekjóléti szolgáltatás	1831
- családsegítés:	743
Összesen:	2574

Ellátás típusa	Berhida
alapellátásban részesült	42 család

védelembe vettek:	22 család
családsegítés	6 család
egyszeri esetkezelés	99 alkalommal
kezelt probléma szerint:	Berhida
gyermeknevelési:	8 család
Gyerm.int-be való beill.n.	-
magatart- és telj.zavar:	20 gyermek
családi konfliktus	11 család
szülők,ill.család életvitele:	19 család
családon belüli erőszak, bánt.: (fizikai, lelki)	8 gyermek
szülői elhanyagolás:	13 gyermek
tartós betegség	3 gyermek

A szolgáltatást igénybe vevők problémái

A probléma típusa	alkalom
Életviteli	984
Családi-kapcsolati	99
Lelki-mentális	26
Gyermeknevelési	161
Ügyintézéshez segítségkérés	448
Információkérés	316
egyéb	539
összesen	2573

Az elmúlt évek tapasztalatait, a jelzéseket, statisztikát figyelembe véve jelenleg is vezető helyet foglalnak el az életviteli, anyagi, gyermeknevelési problémák és az agresszív magatartás. Továbbra is probléma a súlyos, magatartászavaros gyermekek nevelése, esetleges kezelésük. A gyermekek körében az egyre nagyobb számban jelentkező súlyos, agresszív magatartásos zavar a pszichológus magasabb óraszámában történő foglalkoztatását indokolná. A gyermekvédelmi prevenció körét ki kell terjeszteni az elsődleges és másodlagos prevencióra.

A preventív jellegű programok lebonyolításához, az azokban való részvételhez valamennyi szakterület képviselőjét be kell vonni. Célszerű lenne valamennyi preventív tevékenységet kiterjeszteni a gyermekeket illetően már az óvodás kortól. A magyar gyermekvédelem megoldásai között többnyire csak a harmadlagos prevenciót fedezhetjük fel, tehát olyan megoldásokat, melyek azokra a családokra irányulnak, ahol már előfordult, illetve fennáll a gyermekvédelmi probléma. Tehát törekedni kell az elsődleges és másodlagos preventív tevékenységek kialakítására.

A veszélyeztetett gyermekek száma nem csökken.

Hosszútávú célunk, hogy tevékenységeinkkel megelőzzük a veszélyeztettség kialakulását. Éppen ezért szükséges a jelzőrendszer további erősítése, a velük való még szorosabb és hatékonyabb együttműködés, a szakterületek közötti rendszeres konzultáció.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	36
2017	33	33

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

c) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, természetbeni támogatásra fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére. A természetbeni támogatás összege 2017. évben gyermekenként és alkalmanként 6.000,- Ft, emelt összege 6.500,- Ft volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve nagykorú jogosult a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál terjeszti elő.

A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát – a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén - a helyi önkormányzat jegyzője állapítja meg, egy év időtartamra.

2017. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására 401 kérelem érkezett. A kérelmezők jellemzően jövedelmi viszonyaikra hivatkozással kérik a támogatás megállapítását. Elutasításra 2 esetben került sor, minden esetben a jogosultsági határt meghaladó egy főre jutó jövedelem alapján (amely a gyermeket gondozó családban 37.050.- Ft, egyedülálló kérelmező, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében 39.900.- Ft).

2017. augusztus hónapban alapösszegű támogatásban részesülők száma: 142, emelt összegű támogatásban részesülők száma: 260, és november hónapban alapösszegű támogatásban részesülők száma: 165, emelt összegű támogatásban részesülők száma 223, a kifizetett támogatás összesen: 4.981.500.-Ft.

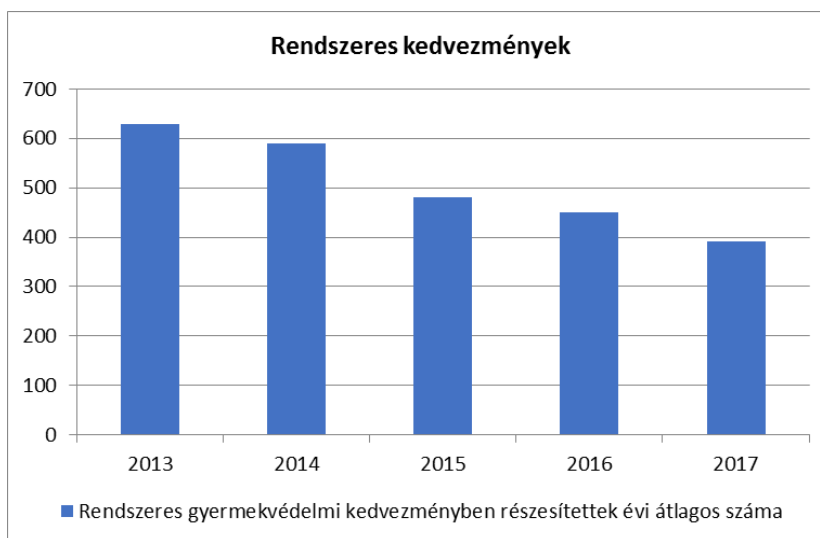
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről-évre csökkenő tendenciát mutat, melynek oka, hogy a családok egy főre jutó nettó jövedelme fokozatosan növekedett.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
----	---

2013	628
2014	590
2015	480
2016	450
2017	391

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekétkeztetés (a szünidei gyermekétkeztetés is) a településen működő óvodák útján biztosított, mind az óvodák, mind az általános iskolák részére. A Berhida Város Önkormányzata által fenntartott Süni Napközi-otthonos Óvoda biztosítja az Ady Endre Általános Iskola, a Berhidai Szociális Társulás által fenntartott Hétszínvirág Napközi-otthonos Óvoda biztosítja a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola tanulóinak az étkeztetését.

A Gyvt-nek a gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályai:

21. § (1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

- a) a bölcsődében,
- b) az óvodában,
- c) a nyári napközis otthonban,
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
- f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],
- g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.

Intézményi gyermekétkeztetés

21/A. § (1) Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

a) a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztést, a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkeztést,

b) a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkeztést kell biztosítani.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon *a)* és *b)* pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés *a)*, *b)* és *d)* pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

gyermekétkeztetés adatai 2017	
intézmény	étkezési adag száma

	teljes térítés	50 %-os térítés	térítésmentes
Hétszínvirág - Óvoda - Bölcsőde	2.258		8.335 2050
II. Rákóczi F. Általános Iskola - napközi - menza	7.053 2.684	5.003 1.174	8220
Süni Óvoda	481	37	19564
Ady E. Általános Iskola	2.388	908	19315

Szünidei gyermekétkeztetés

21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az *a)* pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben

a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az *a)* pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Szünidei étkeztetésben részesülő kiskorúak adatai 2017:

megnevezés	tavaszi szünet	nyári szünet	őszi szünet	téli szünet
ellátott gyermekek száma	83	139	75	66
elfogyasztott adagok száma	166	5977	300	264
munkanapok száma	2	43	4	4

megnevezés		hátrányos helyzetűek száma	halmozottan hátrányos helyzetűek száma	összesen
szünidei étkeztetésben részesült gyermekek száma		92	72	164
életkori bontásban	0-2 éves	7	4	11
	3-5 éves	11	14	25
	6-13 éves	44	34	78
	14-17 éves	30	20	50
szünidő típusa szerint	tavaszi	36	47	83
	nyári	67	72	139
	ősz	50	25	75
	téli	44	22	66

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam
2014	83	195	25
2015	109	171	27
2016	152	162	31

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Berhidán élő és magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről nincs tudomásunk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Berhidán nincs szegregált vagy telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő személyes és közösségi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése, korai felismerése, valamint egészségfejlesztés céljából a várandós anyák, a 19. életévet be nem töltött személyek, valamint a családtervezés időszakában lévők számára.

A védőnői ellátás olyan összetett ellátási forma, mely gondozási, tanácsadási feladatokat is magában foglal. A védőnők a következő feladatokat látják el:

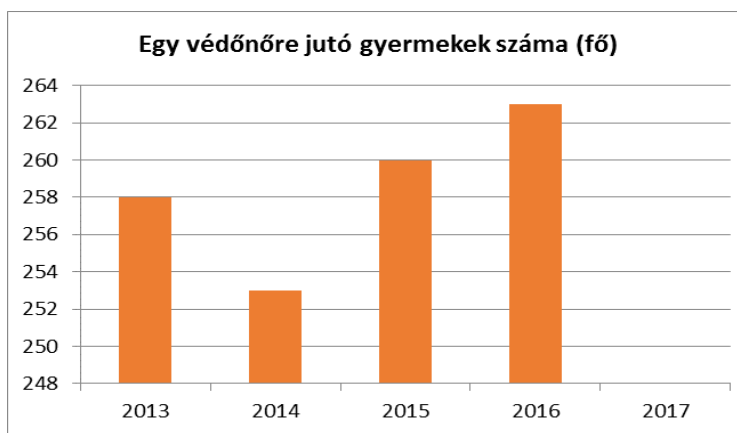
- **család- és nővédelmi feladatok** (pl.: családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, szűrővizsgálatok szervezésében való részvétel, illetve a szükséges képzettségi és technikai feltételek megléte esetén méhnyakszűrés);
- **várandós anyák gondozása;**
- **gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás;** gyermekágyas és szoptató anyák gondozása, különös tekintettel az anyatejjel táplálás ösztönzésére;
- **gyermekek gondozása:**
 - **újszülött kortól** a tanulói jogviszony megkezdéséig: családlátogatás, tanácsadás, elvégzendő szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzése, a gyermek fejlődésének nyomon követése, a védőoltások szervezése, nyilvántartása, jelentése;
 - **óvodában a védőnői feladatok végzése, oktatási intézményekben** a tanulók ellátása;
 - **otthon gondozott** tanköteles korú gyermekek gondozása;
- **családgondozás** (pl: egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, segítségnyújtás, soron kívüli családlátogatás, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat/család- és gyermekjóléti központ és a háziorvos írásos értesítése, gyermekvédelmi eljárás kezdeményezése, tájékoztatás családtámogatásról, gyermek jogairól, a törvényes képviselő kötelezettségeiről; egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában való részvétel).

A településen (Vilonyát is magába foglalva) évek óta három védőnői körzet működik. 2011. január 1. óta a három védőnő Berhida Város Önkormányzata alkalmazásában áll közalkalmazotti jogviszonyban. Betöltetlen státusz nincs, viszont túlterheltek a védőnők, hiszen Berhidán elég magas és egyre növekvő a 14 év alatti gyermeklétszám (0-14 év közötti gyermekek 2016. évben: 995 fő, tehát 331 gyermek/védőnő).

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	3	258
2014	3	253
2015	3	260
2016	3	263
2017	3	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnők 2017-ben is számos előadást, programot szerveztek ezzel segítve a gyermekek, várandós anyák helyzetét. 2017-ben az általános iskolásoknak az alábbi témákban tartottak előadásokat: Családi Élet, Káros Sz szenvedélyek, Serdülőkor, Higiénia, Szexuális kérdések serdülőkorban, Korai gyermekvállalás és hatásai, Egészséges táplálkozásról, és a táplálkozással összefüggő betegségekről, Dohányzás káros hatásairól, Serdülőkori változások lányoknak, Serdülőkori változások fiúknak, Barátság, szerelem, párkapcsolat, Családtervezés, fogamzásgátlás, Tetoválásról és piercingről, Korunk réme az AIDS. Édesanyáknak tartott előadások: Az ételünk az életünk, Csendes tragédia, Gyermekre leselkedő ünnepi veszélyek. A védőnők szervezésében babamasszás tanfolyam működik, valamint megrendezésre került a szoptatás világnapja, ahol az érdeklődők az anyatejes táplálás előnyeire kapcsolódó előadásokat hallhattak. Az APRÓ - TALPAK Baba – Mama Klub 2017. márciusában ünnepelte 9 éves születésnapját, ahol a kicsiknek minden alkalommal volt játszóház. A Berhidai napokon a védőnők szűrőponton dolgoztak, ahol az érdeklődők súlyát, magasságát, vércukrát, testzsír%-át mérték, valamint diétás tanácsadásra is sor került. Egy védőnő európai uniós projektnek köszönhetően elvégezte a védőnői méhnyakrák szűrés elméleti és gyakorlati képzését. A szükséges engedélyek birtokában 2016. novemberétől folyamatosan működik a méhnyak szűrés a peremartoni védőnői tanácsadóban.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2013	0	29254	9344	0	1
2014	0	31974	8891	0	1
2015	0	32466	8838	0	1
2016	0	32578	10548	0	1
2017	0	n.a.	n.a.	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A település felnőtteit 3 házi orvos, gyermekeit 1 gyermekorvos látja el három helyszínen (Berhidán, Vilonyán és a peremartoni településrészen). A gyermekorvos nagyon leterhelt, a várókban jellemző a zsúfoltság.

Gyermek szakorvosi ellátás mindenki számára elérhető a szomszédos megyeszékhelyen Veszprémben.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Nincsenek pontos adatok. Az egészségügyi-, szociális- és oktatási speciális igényeket, a korai fejlesztést és rehabilitációt legközelebb Várpalotán, ill. Veszprémben lehetséges igénybe venni.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátás egyik fontos része a bölcsőde. A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, nevelését, gondozását, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azok számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói, munkavégzésük, betegségük, vagy egyéb ok miatt napközben ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	1	14	1	14
2014	1	13	0	14
2015	1	14	2	14
2016	1	13	3	14
2017	1	14	0	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekfelügyelet óvodai és iskolai szinten megoldott, azonban új problémaként jelentkezett, hogy kevés a bölcsődei férőhely, mivel egyre több a GYES-ről, valamint a GYES mellett munkába visszatérő nő. Nem csak a berhidai, hanem a vilonyai településrész is a Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda és Bölcsődéhez tartozik, ahol egy bölcsődei csoport üzemel, amely kapacitása 12 fő, illetve lehetőség van 14 fő felvételére, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét.

e) gyermekvédelem

A helyettes szülői hálózat a gyermekek védelmének rendszerén belül a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátás, ezen belül a gyermekek átmeneti gondozásának egyik formája.

A helyettes szülői gondozás azt jelenti, hogy a vér szerinti szülő kérésére –átmenetileg, meghatározott ideig történik a gondozás és nevelés. Az átmeneti gondozásban részesülő gyermek számára a helyettes szülő saját háztartásában biztosítja - az egyéni gondozási-nevelési tervnek megfelelően- az ellátást, gondozást. A helyettes szülőnél történő elhelyezés rövid tartamú (max. 12 hó) elhelyezést jelent.

Berhida területén a helyettes szülői hálózat kiépítése nem járt eredménnyel, a feltételek ismeretében az esetlegesen érdeklődők is visszalépnek.

Az elmúlt években Berhida területén helyettes szülői feladat ellátása nem merült fel, illetve ilyen irányú igényel senki nem élt. A szülő esetleges távolléte alatt a gyermekek felügyeletét családon-, illetve rokonságon belül tudják megoldani.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A gyermekjóléti szolgálat által alkalmazott szakemberek hivatottak a városban élő gyermekek és családjaik krízis helyzetekben segíteni. A 2017. évi szakmai beszámolóból kitűnik, hogy ez a kapacitás maximális mértékben kihasználta. Pszichológiai szolgáltatást havi 2*2 órában egy fő pszichológus végez.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A városban mindenki számára hozzáférhető sport és szabadidős programokat általában a Berhidai Kultúrház és Könyvtár, Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat valamint a civil szervezetek biztosítanak.

Berhida településen működő civil szervezetek a fő tevékenységükön kívül a gyermekek részére szerveznek szabadidős programokat, vagy támogatást nyújtanak a programok költségeihez. (a felsorolás nem teljeskörű!)

- **Óvodánkért Alapítvány:** óvodai játékok vásárlása, óvodai kirándulás szervezése, minden óvodás csoportba műfenyő vásárlása
- **Berhidai Iskoláért Alapítvány:** RHTP program folytatása – „Tegyünk a jövő tehetségeiért” keretében: 20 fő tehetséges gyermek részére hetente 1 alkalommal drámafoglalkozások és nyelvi kompetencia fejlesztés 3 fő pedagógus részvételével; a Reformáció 500. évfordulójára való megemlékező programsorozat; Ady-napok keretében a szavalóversenyhez könyvajándékokkal való hozzájárulás
- **Gyermekeinkért Alapítvány:** Gyermeknap szervezése a II. Rákóczi F. Ált. Isk-ban
- **Süni Óvodáért Alapítvány:** Áprily Géza zenés gyermekműsorának szervezése; Juhász Katalin zenés karácsonyi gyerekműsorának szervezése a Süni Oviban
- **Berhidai Lovasok KSE:** lovagoltatás, ügyességi, elméleti lovas tudáspróba különféle rendezvényeken; ingyenes lovaglást biztosít a gyerekek részére, minden városi rendezvényen jelen vannak, a Berhidai Napokon is, a Mikulás az Ő fogatukon utazik, és az általuk felajánlott szaloncukrot ajándékozza
- **Pearl Dance Rekreációs Sportegyesület:** Berhida Pearl Dance Országos Amatőr Táncverseny megszervezése
- **Peremartonért Egyesület:** Hétszínvirág Napközi-otthonos Óvoda Jótékonyági Báljának támogatása; a Tavaszköszöntő rendezvény keretében népi játékok a gyerekekkel, illetve bohóc műsor szervezése; Május elsején játékos gyermekprogramok szervezése, valamint kézműves foglalkozások, zenés előadások és lufiosztás; a Hétszín Ovi nagycsoportosainak ballagásához egy fa vásárlása; Mikulás Ünnep szervezése a Berhida Lovasok KSE-vel közös rendezésben; a Karácsonyvárás keretében fadísztítés a gyerekekkel
- **Összefogással Berhidáért Egyesület:** Évente, legalább kétszer kiállítást szervez a helyi amatőr alkotóknak, ahova meghívja a helyi óvodásokat és iskolásokat, akik műveikkel színesítik a tárlatokat. Ezen kívül a megnyitókön műsort adnak. Játékos vetélkedőin vegyes korosztályok vannak, tehát a gyerekek is részt vesznek a megmérettetésen. Rendszeresen szerveznek mese, vagy bábelőadást a kicsiknek. A Mindenki karácsonyán a helyi óvodások és iskolások teszik hangulatosabbá a karácsonyvárás időszakát.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az előzőekben már taglaltuk a gyermekétkeztetés városi helyzetét.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor tudomásunk szerint nem történt.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásai, szervező- és gondozó munkája a pozitív diszkriminációt szolgálják, amelyek az alábbiak:

- **Jogi-, pszichológiai szolgáltatás**, melyeket már részleteiben elemeztünk;
- **Kapcsolatügyelet**: a bíróság kérheti egy szakember (családgondozó) jelenlétét, aki vagy az apával, vagy az anyával közösen, külön helyiségben találkozik a gyermekekkel.
- **Családkonzultáció/családterápia**: krízis helyzetben lévő családok segítése;
- **Eset és családkonferencia**: nagyon hasznos a probléma meghatározásában, a családban és a gyermekek környezetében lévő erőforrások feltérképezésében és a feladatok kidolgozásában. A probléma fennállásai folyamatosan elérhetővé teszik ezt a szolgáltatást, amelyen a család tagjain kívül részt vesznek különböző, a családhoz kapcsolódó, őket ismerő szakemberek (pl.: ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnök, igazgató, védőnő, gyermekorvos).
A többi hátránykompenzálást szolgáló juttatásokról a fentiekben már részletesen beszámoltunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A közölt adatok szerint település iskoláiban összesen 351 diák tanul, akik közül a fogyatékkal élők (SNI) száma 14 fő. A berhidai Ady Endre Általános Iskolában továbbra is igen magas 70% a halmozottan hátrányos helyzetű, nehéz sorsú gyermekek aránya.

Az alsó tagozatban vannak eltérő tantervű osztályok a Berhidai Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolába és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben, felső tagozatosoknak pedig Várpalotán, esetleg Veszprémben található közoktatási intézmény, amely képességeiknek megfelelő képzést nyújt számukra. A szülők számára viszont sokszor komoly problémát jelent a Veszprémbe történő utazás napi megszervezése.

2018-ban a berhidai Süni Napközi-Otthonos Óvoda csatlakozott az EFOP-3-1-5-16-2016-00001 azonosítószámú „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” című projekthez. Az óvodai alprojekt tervezett tevékenységei:

- az óvoda területi alapú rendszerszintű fejlesztése a központi támogató koordinációval, egyedi és differenciált intézményi fejlesztési programokon keresztül,
- hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek közvetlen, célzott támogatása, a hátránycsökkentő óvodai nevelőmunka feltételeinek javítása,

- potenciális tanulási zavart megelőző tevékenységek növelése, különösen a differenciált egyéni bánásmód intézményi jó gyakorlatainak terjesztésével, a sajátos nevelési igényű és/vagy beilleszkedési, tanulási magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek, valamint az eltérő fejlődési ütemű gyermekek inkluzív nevelése jó gyakorlatainak megosztásával és intézményi megvalósításával.
- a köznevelési intézmények szakmai együttműködésének, hálózatosodásának elősegítése,
- helyi, pedagógiai-szakmai szolgáltató rendszer fejlesztése,
- a befogadó oktatási célú fejlesztés érdekében intézményi oktatásszervezési intézkedési tervek fejlesztésnek elősegítése

Az esélyteremtés növeléséhez kapcsolódó óvodai támogatás keretében:

- tudástámogató tevékenységek szervezésére kerül sor (pl. műhelyek kiemelten az óvoda-iskola átmenet, és a tanulói lemorzsolódás visszaszorításának prevenciója segítése céljából az óvodában lévő potenciális tanulási zavart megelőző tevékenységek támogatása, a helyi értékek feltárása a különösen a különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztése kapcsán)
- a gyermekek helyben történő egyéni fejlesztéséhez egyes óvodákban, speciális szakképzettségű szakemberek biztosítására kerül sor a Projekt ideje alatt;
- az intézményi helyi települési közösségre fókuszáló partnerség építése valósulhat meg.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A településen élő óvodás- és iskoláskorú gyermekek közül 228 fő hátrányos helyzetű, ebből pedig 74 halmozottan hátrányos helyzetű. Az SNI-s tanulók száma 14 fő. Ezek sajnos nagyon magas számok a település gyermekszámához viszonyítva.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Mind az óvodákban, mind az iskolákban csökken a gyermekek száma, ami összhangban van a demográfiai folyamatok alakulásával. A településen az általános iskolások száma a 2017/2018-as tanévben 351 fő.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai nevelésben)
2013	72	9	225	2	196	0
2014	70	9	225	2	200	0
2015	64	9	235	2	190	0
2016	60	9	235	2	182	0
2017	71	9	71	2	71	0

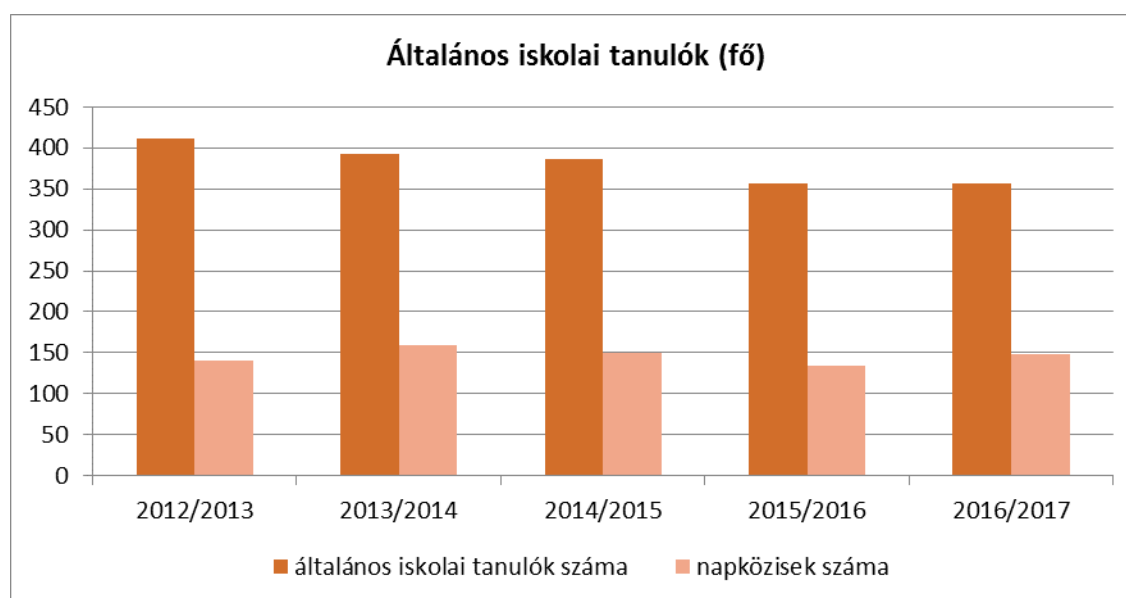
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a
-------	--	--	---------------------------	--

	oktatással együtt)	oktatással együtt)		nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő		fő	fő
2012/2013	213	199	412	140	34,0%
2013/2014	201	192	393	159	40,5%
2014/2015	191	195	386	150	38,9%
2015/2016	176	181	357	134	37,5%
2016/2017	177	180	357	148	41,5%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	1	25	2
2013/2014	1	24	2
2014/2015	1	22	2
2015/2016	1	21	2
2016/2017	1	21	2

A gyermekek gyógypedagógiai ellátását a Süni Napközi-Otthonos Óvoda heti 12 órában biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermekek számára. Mindkét óvodában van logopédiai ellátás, a Süni Napközi-Otthonos Óvodában heti 6 órában foglalkozik a gyerekekkel a logopédus, a Hétszínvirág Napközi-Otthonos Óvoda és Bölcsödében heti egy alkalommal 3 gyermek kapott logopédiai

ellátást. Az általános iskolai gyógypedagógiai oktatásban az alsó tagozatban két osztály működik, ahol alkalmaznak gyógypedagógusokat. A II. Rákóczi Ferenc Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolában három gyógypedagógus és egy fejlesztő pedagógus nyújt segítséget a tanulási folyamatban.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

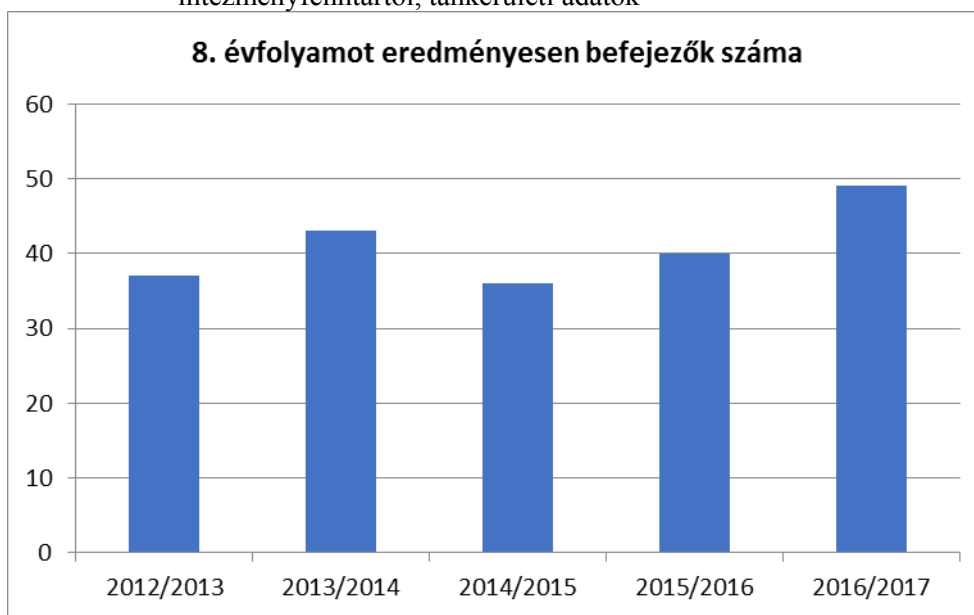
Az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetésről és jogellenes elkülönítésről nem érkeztek jelzések, a szakemberek igyekeznek jól kezelni és kompenzálni a felmerülő problémákat. Tudomásunk szerint az intézmények között és azokon belül sincsenek szegregációs jelenségek.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2012/2013	37
2013/2014	43
2014/2015	36
2015/2016	40
2016/2017	49

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Nincs pontos adat, azonban egyre erősebben tapasztalhatjuk, hogy a gyerekek olvasása és szövegértése nem javul, sőt inkább romlik. Ez a tényező valószínűleg az internetezéssel töltött időnek tudható be, amelyet sokan az olvasástól elrabolt idővel azonosítanak. Szakvélemények sora bizonyítja, hogy az internet előtt töltött idő az olvasás egyik ellensége, ugyanis megfosztja a gyermeket az olvasással megszerezhető általános műveltségtől. A gyermeknek többféle motivációra van szüksége ahhoz, hogy kezébe könyvet vegyen és olvasson.

Elsősorban a családnak kellene jó példával előjárni, de napjainkban ez egyre ritkább. Pedig az „alapok” lerakása nagyon fontos, hiszen, ha ez elmarad, a gyermek nem látja maga előtt a helyes

példát és maga sem fog könyvet venni a kezébe. Másrészt koncentrációs képessége sem fejlődik, szókincese és fantáziája ellaposodik, szövegértése hiányos lesz, ezáltal a tanulás is jóval lassabban megy.

A Berhidai II. Rákóczi Ferenc Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola konzultálva a rendőrséggel kért a számítógép-, és internetfüggőségre vonatkozóan felvilágosítást gyermekeknek, szülőknek egyaránt. Az előadások egy részére decemberben kerül sor, és a következő évben folytatódik.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk viszont, hogy a helyi roma May Lasho Trajo egyesület egy nyertes pályázat keretén belül tanodát nyitott. A May Lasho Trajo Tanoda (EFOP-3.3.1- 16-2017-00036) fő célja, hogy hozzájáruljon az iskolai sikerek eléréséhez, csökkentse a szociális hátrányokat, erősítse a tanodás diákok identitását, fejlessze a személyiségüket, ennek értelmében kiemelt célként kezelendő a tudatos életpálya-építés támogatása, az egyéni igényeken a szükségleteken alapuló tanulástámogatás, a közösségi tér és programok biztosítása, a családokkal való együttműködés és a társadalmi integráció elősegítése. A 16 hónapos projekt közvetlen célcsoportja elsősorban a Berhida településen élő hátrányos helyzetben lévő általános iskolások, valamint szüleik, akiknek a közösségi tevékenységekbe való bevonása segíthet, hogy gyermekeik jobb eredményeket érjenek el a Tanoda kínált programokkal. A Tanoda programba 35 gyermek bevonása indokolt. A bevonandó gyermekek hátrányos helyzetű, vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók, melyek közül kiemelt célcsoportnak minősülnek a roma gyerekek és fiatalok. Az elnyert 18 850 000 forintos európai uniós támogatásból megvalósuló projekt részeként végig a célcsoporttal foglalkozó mentor és családi kapcsolattartó munkatársat alkalmaznak, valamint egy esélyegyenlőségi felelős is segíti az egyenlő bánásmód elvének érvényesülést a Tanoda minden területén. Az eredményesség érdekében havonta egy klubfoglalkozást tart, mely lehetőséget kínál a gyermekeknek és szüleinknek, hogy hiteles előadóktól szerezzenek információt, valamint a személyes és a szociális képességeik is fejleszthetők ezáltal. A 2017. június 1-től 2018. október 1-ig tartó projekt keretében az érintett gyermekek nem csak a tanulásban kapnak segítséget, de lehetőségük van kirándulásokra, táborokba menni a projekt keretein belül. A hátrányos helyzetű családoknak nagy segítséget jelenthet, hogy a beiratkozott tanulók iskolakezdekéskor tanszercsomagot kapnak, valamint a gyermekeknek lehetőségük van arra, hogy a főzési ismereteiket bővítsék a foglalkozásvezetők segítségével. A May Lasho Trajo Tanoda által felajánlott ingyenes beiskolázási tanszercsomagokban 35 tanodás diák részesült a 2018/19-es tanévkezdés előtt egy tanévkezdő családi délután részeként.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete.	Generációs programok szervezése
Gyakori a roma fiatalok terhessége. A fiatalok még felkészületlenek az anyaságra.	Felvilágosító előadások, programok szervezése szakemberek bevonásával.
Bölcsődei férőhely kevés, Hétszínvirág óvoda konyha korszerűsítésre szorul, elavult berendezésekkel rendelkezik, kapacitás bővítése szükséges, óvoda energetikai felújításra, korszerűsítésre szorul	Pályázati források bevonásával szükséges beruházások megvalósítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést az Alaptörvény, valamint több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el a Munka Törvénykönyve. Ma már a nők döntő többsége dolgozik, aktívan részt vesz a családfenntartásban, mivel mindkét szülő keresete szükséges a megélhetés biztosításához. A nők számára a legfontosabb probléma a munka és a családi élet összeegyeztetése. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban általában 50 % körüli.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezeden rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

Célunk a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Olyan önkormányzati programokat szerveztünk, amely a GYES lejártát követően segíti a visszatérést. Ilyen volt például a virágkötő tanfolyam, parkgondozói tanfolyam vagy a számítógép-kezelői tanfolyam. A gyermekfelügyelet óvodai és iskolai szinten megoldott, azonban új problémaként jelentkezett, hogy kevés a bölcsődei férőhely, mivel egyre több a GYES-ről, valamint a GYES mellett munkába visszatérő nő. Nem csak Berhida, hanem a Vilonya is a Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda és Bölcsődéhez tartozik, ahol egy bölcsődei csoport üzemel, amely kapacitása 14 fő.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők

2013	2 141	2 003	1 872	1 815	269	188
2014	2 115	1 981	1 914	1 813	201	168
2015	2 094	1 962	1 913	1 806	181	156
2016	2 062	1 933	1 891	1 801	171	132
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	134	110

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerőpiaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között a következők is szerepelnének: az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállóak.

A munkanélküliség tekintetében a nők aránya alacsonyabb a férfiakénál, amely valószínűleg annak tudható be, hogy többen közülük GYES-en van. Nem kevés olyan család van, ahol három vagy annál több gyermeket nevelnek. A foglalkoztatás tekintetében ez viszont már hátrányként mutatkozik, hiszen a kisgyermekes anyukákat nem szívesen alkalmazzák a munkáltatók az esetleges hiányzások (táppénz, szabadság) miatt. Az önkormányzat a közfoglalkoztatás keretén belül lehetőség szerint 50-50 %-ban alkalmaz női és férfi munkaerőt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az önkormányzat által szervezett képzéseken, tanfolyamokon, melyeket az előzőekben már részleteztünk jelentős számban vettek részt nők. A tanfolyamok eredményesen zárultak, reményeink szerint ezzel hozzásegítettük őket a munkaerőpiacon való elhelyezkedéshez.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek. Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedési lehetősége a település és agglomerációja kínálta munkahelyeken alacsony. Elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot és az indított képzéseken, programokban vesznek részt. A városban és környékén működő nagyobb munkáltatók az alacsonyabb végzettségűek számára is biztosítanak munkalehetőséget.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. Hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen biztosított az óvodai és iskolai ellátás is. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A gyermekfelügyelet óvodai és iskolai szinten megoldott, azonban új problémaként jelentkezett, hogy kevés a bölcsődei férőhely, mivel egyre több a GYES-ről, valamint a GYES mellett munkába visszatérő nő. Nem csak Berhida,

hanem Vilonya is a Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda és Bölcsődéhez tartozik, ahol egy bölcsődei csoport üzemel, amely kapacitása 14 fő. A körzeten kívüli gyermekek közül csak azokat tudja felvenni az intézmény, akinek a testvére már ide jár, vagy már a bölcsődei ellátást is igénybe vette. Családbarát munkahelyi megoldások terén nincs információnk. Családi napközi működtetéséről nincs tudomásunk. Utazással el lehet érni a több műszakban működtetett „multi” cégeket. Ezek időbeosztása viszont nehezen alkalmazkodik a gyermeknevelés megoldásához. A gyermekeket a többműszakban dolgozók többnyire nem tudják elhelyezni, ezen okból a nők inkább otthon maradnak és egyre nehezebb anyagi körülmények között kénytelenek gyermekeiket nevelni.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	3	258	86
2014	3	253	84
2015	3	260	87
2016	3	263	88
2017	3	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitelszerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válsághelyzetét.

A védőnői körzetek gondozotti létszáma várandósok tekintetében 2018. 09. 30-i állapot

2018. 09. 30-i állapot	Összesen	I. körzet	II. körzet	III. körzet
Várandósok létszáma	34	12	15	7

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A célcsoport vizsgálatánál említeni kell, hogy jelentős probléma a családon belüli erőszak, melyről nincsenek adatok helyi szinten. A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett célcsoport elsősorban a nők és a gyerekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a szociális és gyermekjóléti szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében. A

nőket érő erőszak, családon belüli erőszak összefüggésben van a gyermekbántalmazással, és az elhanyagolás is jelen van a gyermekek életében. Az érintett gyermekek családjaira jellemző, hogy többségük szociálisan hátrányos helyzetű és rendszeresek a szülők közötti konfliktusok. A bántalmazások hátterében főként anyagi, párkapcsolati, pszichés problémák és szenvedélybetegség állt. A Várpalotai Rendőrkapitányság részéről 2017-ben a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálathoz kiskorú veszélyeztetettségének gyanúja miatt adatlap megküldésére 6 esetben került sor, valamint 2 alkalommal az esetjelzés személyes és telefonos kapcsolattartás során megvalósult. A családon belüli erőszakkal kapcsolatban a rendőrhatalóság ideiglenes megelőző távoltartást 2 esetben rendelt el, büntetőeljárásban 2 esetben történt bűnügyi távoltartást. Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A városban a családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amely a gyermekjóléti szolgálat esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből áll. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Családok átmeneti otthona a megyeszékhelyen működik, melynek a befogadóképessége csekély, míg 50 km-es körzetben egyházi és alapítványi otthonok találhatóak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők igen aktív szerepet vállalnak. Ott vannak minden civil szervezetben és a segítő munkák nagy részét is nők vállalják. Számítani lehet rájuk a politikai és civil életben, az önkéntességben, valamint a társadalmi munkavégzés területén is.

Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A város polgármestere is hölgy. Berhidán a közszférában - közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás - lényegesen magasabb a nők aránya, mint a férfiaké. Az önkormányzati képviselők körében 2 nő, a bizottsági tagok körében 5 nő található. A Hivatal dolgozói létszáma 30 fő, ebből 27 nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről kevés az ismeretünk. Az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen regisztrálni. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a roma nők, a sokgyermekes vagy egyedül nevelő anyák többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon. Ennek általános oka részben a klasszikus családmódban is keresendő, miszerint a nőnek a fő feladata a családban a ház körül van. A gyermek születését követően fontos szerepe van a közművelődésnek, a sport és szabadidő eltöltési lehetőségeknek az érintett célcsoportnál. A nők várható élettartamának meghosszabbodását nehezíti, hogy a társadalomban betöltött szerepük, ennél fogva munkakörülményeik, életmódjuk egyre hasonlóbba válik a férfiakéhoz, aminek az a velejárója, hogy körükben az egészségkárosító kockázati tényezők közelednek a férfiakéhoz.

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések az önkormányzat és intézményei részéről is megtalálhatók. Ilyenek

többek között a kultúrház és könyvtár „Állásra fel” pályázat keretében állásbörze tartása a helyi cégek kínálatából, önéletrajzírás, álláskeresés böngészés a neten, e-mail cím létrehozása. Fentiek tekintetében digitális technikákkal, tablet, okostelefon használat megismertetésével segítenek. A nemzetiségi önkormányzatok, a szociális és gyermekjóléti szolgálat, valamint a civil szervezetek is tartanak sport és szabadidős programokat a családi egyházi és önkormányzati ünnepekhez, valamint gyermekek szünidős elfoglaltságához kapcsolódóan.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése
A bölcsődei férőhelyek száma telített, ez fontos szempont a munkaerő-piacra való visszatérés miatt.	Bölcsődei férőhelyek bővítése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Mint a fejlett európai országokban, nálunk is az egyik legnagyobb problémát a társadalom öregedése jelent. Hazánkban is gyorsul az öregedés folyamat, növekszik az átlagéletkor. A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama,

Az egyre bonyolódó társadalmi-gazdasági környezetben az idősügy nem csak szociális és egészségügyi kérdés, hanem más szakágaknak is ad feladatokat. Ezek egyedi megoldásokkal nem oldhatók meg, de partnerek nélkül sem.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A szociális szolgáltatásokat és ellátásokat differenciáltan kell nyújtani annak érdekében, hogy mindenki olyan szolgáltatásban és ellátásban részesüljön, amit szükségletei indokolnak.

Berhidán az időskorúak szociális ellátásáról a Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat gondoskodik az alábbi szolgáltatások nyújtásával:

- házi segítségnyújtás,
- idősök nappali ellátása,
- szociális étkeztetés.

A házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. Az idősök klubja az ellátást igénybe vevők részére biztosít szociális, mentális és egészségi állapotuknak megfelelő, a napi élettevékenységet segítő közösségi szolgáltatásokat. Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

E területen tevékenykedik továbbá a Református Egyház gondozói szolgálata is.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma	2988	2975	5 963	50%	50%
0-2 évesek				%	
0-14 éves	455	540	995	46%	54%
15-17 éves	107	110	217	49%	51%
18-59 éves	1616	1749	3 365	48%	52%
60-64 éves	210	203	413	51%	49%
65 év feletti	600	373	973	62%	38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

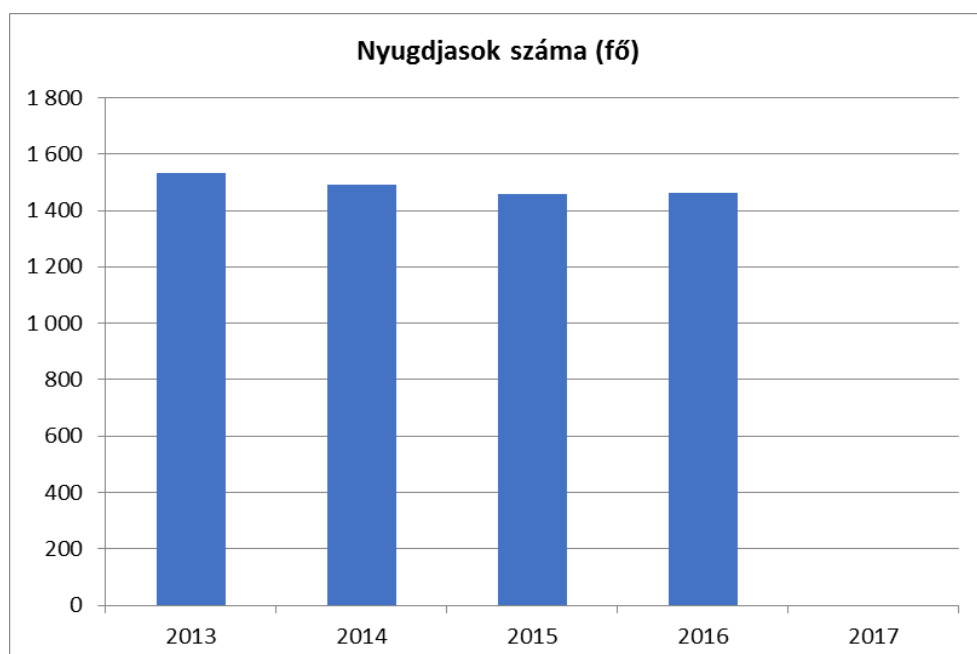
Az állandó lakónépesség nemenkénti megoszlása kerekítve 50-50%. 65 év felett magasabb a nemenkénti megoszlás 62-38% a nők javára. Az alábbi táblázatból is jól kitűnik, hogy 23% a 60 év felettek aránya a lakosságszámhoz viszonyítva.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2013	636	898	1 534
2014	620	873	1 493
2015	593	865	1 458
2016	591	872	1 463
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők pedig 25 %-át teszik ki a lakosságszámnak, ami magasnak mondható.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

Jellemzőbbek ebben a korban a megbetegedések és ezek mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az időskorúak foglalkoztatottságáról nincsenek pontos adatok. Általánosságban az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmaitudásbázist halmoztak fel.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. A tartósan nyilvántartott álláskeresőket jelentős része a munkaerő-piaci szempontból idősebb, 50 év feletti korcsoportokból kerül ki. Életkoruk mellett, elhelyezkedési esélyeiket csökkenti az alacsony iskolázottság, (nagy részük legfeljebb nyolc általánost végzett) és a kevésbé piacképes szakma is.

A nyugdíjasok foglalkoztatásának egyik lehetősége az önkéntes tevékenység végzésébe való bekapcsolódás lehetne. Az idősebb korosztály egyrészt nagy szakmai tapasztalatokkal rendelkezik, másrészt sokan keresik az aktív elfoglaltság és szabadidő-eltöltés lehetőségeit, így az önkéntességben fontos szerepet játszhatnak.

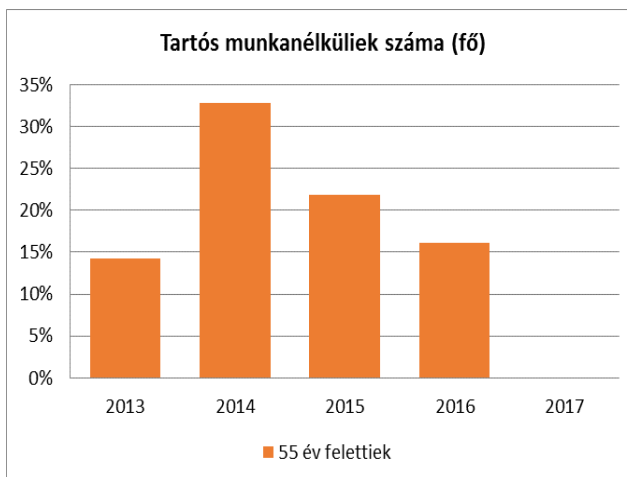
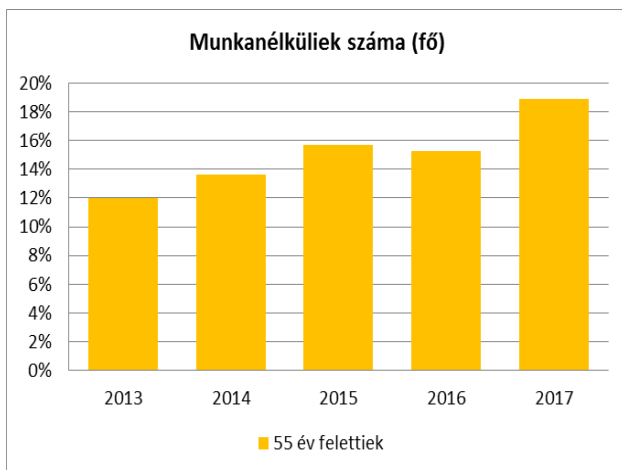
A helyi önkormányzat kiemelt figyelmet szentel az idősekre, évente megrendezésre kerül az idősek napja, idősek karácsonya. Berhida Város Polgármestere évek óta köszönti a szépkorúakat, felkeresi őket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	456	55	12%	217	31	14%
2014	369	50	14%	122	40	33%
2015	337	53	16%	160	35	22%
2016	303	46	15%	137	22	16%
2017	244	46	19%	112	n.a.	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunkaprogram lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi, szociális, közművelődési szolgáltatások a város minden állampolgára részére biztosított. A szociális szolgáltatásokat a helyi szociális és gyermekjóléti szolgálat végzi.

A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat működteti az Idősek klubját, amely 20 időskorú személy számára nyújt nappali ellátást. Az idősek klubja az ellátást igénybe vevők részére biztosít szociális, mentális és egészségi állapotuknak megfelelő, a napi élettevékenységet segítő közösségi szolgáltatásokat:

- Szabad idő programok szervezése, igény szerint napi háromszori étkezést, mentális állapotuknak megfelelő szolgáltatást, szükség szerint egészségügyi ellátás megszervezése, életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése, szakellátáshoz való hozzájutás segítése, egészségügyi előadások, tanácsadások, hivatalos ügyek intézésének segítése
- Az ellátást igénybe vevők orvosi ellátása a helyi háziorvossal kötött megállapodás alapján biztosított.

A szociális étkeztetés feladata a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, ideértve azokat is, akik koruk, vagy egészségi állapotuk miatt nem képesek az étkezésről más módon gondoskodni. Az étkezés igénybe vehető az idősek klubjában helyben fogyasztással, illetve elvitellel, valamint a gondozó által történő kiszállítással. Az étel házhoz szállítását a gondozó kerékpárral végzi. Az étkeztetés csak hétköznapokon (hétfőtől péntekig) vehető igénybe, az igénylő által választott napokon. A szolgáltatást 2017-ben összesen 251 fő vette igénybe, ebből az elvitellel étkezők száma 37 fő, a kiszállítással étkezők száma 214 fő, a helyben étkezést nem vették igénybe. Az étkezést zömében 60 év felettek veszik igénybe, leginkább szociális rászorultság és egészségi problémák miatt.

Berhida városban helyi közösségi közlekedés biztosított. A helyijárat nagy segítséget nyújt az idősek településrészek közötti közlekedésében, legyen szó akár rokonok, akár temetőlátogatásról. Igénybe tudják venni az orvosi ellátás kapcsán, közművelődési és szabadidős programok, önkormányzati rendezvények, közintézmények látogatása is ezúton biztosított. A menetrend a gyermekek iskolába, óvodába eljutásához, valamint a kísérő személyek lakóhelyükre való visszajutásához igazodik.

Az időseket, egyedül, illetve fogyatékkal élő személyeket érintő probléma, hogy gyakran könnyen áldozatokká válhatnak. Ennek megelőzés érdekében a Szociális és Gyermekejóléti Szolgálat, a rendőrség, valamint a polgárőrség munkatársai rendszeresen tájékoztatják, valamint kiadványokat tesznek közzé, amelyben felhívják az érintettek figyelmét az áldozattá válás megelőzésének lehetőségeire.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2013	902	8	1%
2014	936	10	1%
2015	962	8	1%
2016	973	7	1%
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2013	2
2014	3
2015	3
2016	3
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (résznyugdíjhoz: legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem, vagy csak minimális mértékben rendelkeznek. Berhidán ez a szám minimális.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Berhida városában több nyugdíjas klub is működik. A nyugdíjas klubok azzal a céllal jöttek létre, hogy a tagok kulturális, szabadidős igényeit kielégítsék, valamint közösséget biztosítsanak. Hasznos időtöltésnek bizonyulhat a civil szervezetekben történő tevékenykedés is. Berhidán több ilyen szervezet is működik, például a Berhidai Kertbarát Kör, Séd völgye Túraegyesület, Összefogással Berhidáért

Egyesület, Peremartonért Egyesület. Az idősök nagy számban vesznek részt a különböző ünnepeken, programokon, így például a szüreti felvonuláson, Berhidai napokon.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen és igény is mutatkozik erre részükről. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon. Sok esetben az idősöknek abban kell segítséget nyújtani, hogy leküzdjék az újdonságtól, és a modern eszközök felhasználásától való félelmüket, és hogy képet kapjanak az internet széleskörű felhasználásának lehetőségeiről.

Jelenleg a Digitális Jólét Pont „Digitalizáció az aktív idősökért” program keretében a Petőfi Művelődési Ház és Könyvtárban ingyenes foglalkozássorozat indul a 65 év fölötti korosztály számára, amelyen az okostelefon, a tablet, valamint a számítógép használatát sajátíthatja el az idős korosztály. A Programhoz 3 számítógépet, továbbá a hozzá szükséges szoftvereket, 2 darab tabletet 2 okostelefont, 1 projektort, 1 darab multifunkcionális nyomtatót, valamint beltéri és kültéri wifit biztosítanak az idősök digitális kompetenciájának fejlesztése érdekében.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen működő nyugdíjas klubok rendszeres lehetőséget nyújtanak arra, hogy az idősök megtalálják a saját érdeklődésüknek megfelelő szórakozási és kikapcsolódási lehetőséget.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2013	1	16146	0	1
2014	2	16787	0	1
2015	2	17483	0	2
2016	2	18394	0	3
2017	n.a.	n.a.	0	n.a.

Forrás: TEIR

Berhidán az idősök megtalálhatják azokat a szolgáltatásokat, lehetőségeket, programokat, amelyek az idősödő korosztály igényei hivatottak kielégíteni. Az önkormányzat, a civil szervezetek, az egyházak azon munkálkodnak, hogy az élet derűs, nyugodt legyen, nemcsak a fiatalok, de az idősödő korosztály számára is.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya, elmagányosodás	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
Az idősök gyakran válnak áldozattá.	Prevenációs program az áldozattá válás

	megelőzésére.
Informatikai jártasság hiánya	Informatikai képzések szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos személyek speciális segítséget igénylő emberek. A fogyatékos ember, a betegekhez, az idősekhez és a gyermekekhez hasonlóan segítségre szorul.

Berhida településen nem, de Veszprémben működik a Veszprém Megyei Fogyatékos Személyek, Pszichiátriai és Szenvedélybetegek Integrált Intézménye, ahol a fogyatékos személyek részére nappali ellátást, gondoskodást és fejlesztő foglalkoztatást biztosítanak. Az intézmény kis településekről - így a Berhidáról - érkező fogyatékos személyek ellátást is biztosítja.

A Berhidán élő fogyatékos emberek létszámára és fogyatékoságuk mértékére statisztikai adat nem áll rendelkezésre, arra csak a fogyatékosági támogatás kapcsán lehetne következtetni. Lényeges megjegyezni, hogy a látásfogyatékosok egy része fogyatékosági támogatásban, más részük vakok személyi járadékában részesül.

A sajátos nevelési igényű gyermekek között arányaiban kevés a fogyatékossgal élő, inkább a tartós beteg vagy tanulási zavaros gyermekek határozzák meg ezt a csoportot. A Berhidai II. Rákóczi Ferenc Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolába érzékszervi fogyatékos gyermek is jár. Az ő integrációja teljes: társai elfogadják, tanulmányi eredmény kiváló, a szülők együttműködés a győgyopedagógussal és a pedagógusokkal példaértékű.

Helyi szinten a szociális ellátások igénybevevői között jelen vannak a fogyatékkal élő személyek is. A fogyatékkal élők számára elérhető a családsegítés, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Az idősek nappali ellátásában is jelen vannak fogyatékos személyek.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A sérült emberek olyan teljes jogú tagjai a társadalomnak, akik a többségi társadalom tagjainak gondoskodására szorulnak. Emberi méltóságukat mindig, minden körülmények között tiszteletben kell tartani. Nem csak feladatunk, hanem erkölcsi kötelezettségünk felkarolásuk, és a társadalomba való befogadásuk elősegítése. A fogyatékkal élők a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportját képezik: munkaerő-piaci helyzetük lényegesen nehezebb, mint a társadalom nem fogyatékos tagjaié. Az önkormányzat a foglalkoztatás keretében a fogyatékos személyeknek is lehetőséget biztosít a képességeinek megfelelő munka elérésében.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Berhidán jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az Önkormányzat az önálló életvitel támogatása érdekében a kötelező feladatainak ellátása keretén belül a Szociális és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül biztosítja ezeket a szolgáltatásokat.

Nincs elegendő számú program, melynek keretében a lakosság megismerheti a fogyatékossgal élő személyek hétköznapi problémáit. Több érzékenyítő, szemléletformáló programra van szükség a szakmai szervezetek bevonásával. A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékossgal élők helyzetére, életállapotára, problémáira.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal éli személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. (pl. Fot., Szt., Cst.) Az Szt.-ben szabályozottakon kívüli ellátásokat is igénybe vehetnek a megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek. Ezek az alábbiak:

Rokkantsági járadék: rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni. A rokkantsági járadék folyósítása mellett jövedelmi és időbeli korlátozás nélkül lehet kereső tevékenységet folytatni. A rokkantsági járadékban részesülő személy utazási kedvezményre jogosult.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai

Rehabilitációs ellátás vagy rokkantsági ellátás: A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, és aki a kérelem benyújtását megelőző

- 5 éven belül legalább 1095 napon át,
- 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy
- 15 éven belül legalább 3650 napon át biztosított volt;
- keresőtevékenységet nem végez és
- rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Kivételes rokkantsági ellátás: Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén kivételes rokkantsági ellátás állapítható meg annak a megváltozott munkaképességű személynek,

- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján az egészségi állapota 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a rehabilitációja nem javasolt, vagy rehabilitálható, de a kivételes rokkantsági ellátás iránti kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,
- akinek a megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti kérelmét a biztosítási idő hiánya miatt elutasító döntés véglegessé vált és e döntésben foglaltak szerint rendelkezik a szükséges biztosítási idő legalább felével,
- aki keresőtevékenységet nem végez és
- aki rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Korábban Vakok személyi járadéka, jelenleg FOT: A 18. évét betöltött erősen látáscsökkenő és vak személy, aki látását tartósan (1 év), illetőleg véglegesen elvesztette.

Súlyos mozgás-korlátozott személyek közlekedési kedvezménye: Közlekedési kedvezményre a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra jogosult az, aki

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki a súlyos fogyatékossga minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékossgai támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet értelmében látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; illetve mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékossgokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékossgal („L” betűjel), értelmi fogyatékossgal élő („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel, 1 számjel) minősül

Fogyatékossgai támogatás: Az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

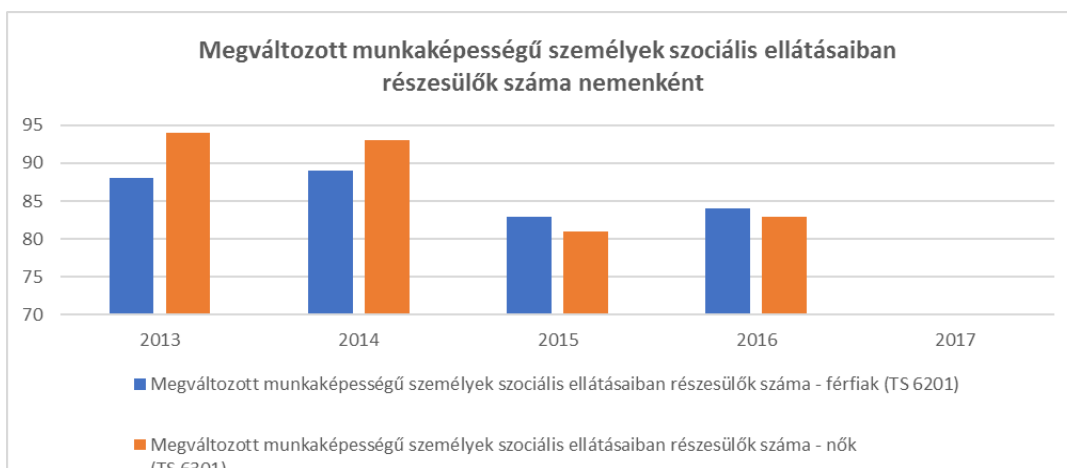
- látási fogyatékossgal él
- hallási fogyatékossgal él
- értelmi fogyatékossgal él
- mozgásszervi fogyatékossgal él
- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy közép súlyosnak minősíthető
- autista, illetőleg
- halmozottan fogyatékossgal él és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

A városban élő fogyatékossgal rendelkező polgárok számáról a Központi Statisztikai Hivatal segítségével jutottunk adatokhoz. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma az elmúlt 5 évben csak kismértékben ingadozott. Az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők számára a KSH adatbázisa nem terjed ki.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2013	88	94
2014	89	93
2015	83	81
2016	84	83
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülőkről (2016. évben 162 fő), továbbá az időskorúak járadékában (2016. évben 4 fő) részesülőkről rendelkezünk.

Sajnos arról nincs pontos adatunk, hogy hányan kapnak fogyatékossgal élők támogatását, vakok személyi járadékát.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2013	216
2014	179
2015	177
2016	162
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. A település önkormányzati intézményei épületének földszintje akadálymentesített, valamint az orvosi rendelők, az idősek napközi otthona akadálymentesítettek. Az új beruházások és felújítások akadálymentesített környezet biztosításával történnek a hatályos jogszabályoknak megfelelően. Ilyen jövőbeli fejlesztés lesz a gyermekorvosi rendelő és védőnői szolgálat elhelyezésére szolgáló önkormányzati ingatlan fejlesztése. Berhidán és Peremartonban az intézmények, középületek nagyrészt akadálymentesítettek, azonban akadálymentesítést kell elvégezni a Berhidai Kultúrház és Könyvtárnál, illetve az Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolánál. Könyvtárban vakok eligazodását segítő számítógépes felolvasó program található.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Bizonyos mértékben megoldott: a település két művelődési háza, a posta és az üzletek is akadálymentesen megközelíthetők, valamint az Önkormányzati Hivatal infokommunikációs akadálymentesítése is megtörtént.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Jelen információink szerint csak részben megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége csak részlegesen megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.)

A településen sajnos ilyen még nincs.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az Önkormányzat támogatja a fogyatékos személyek társadalmi integrációját előmozdító kezdeményezéseket. A városban megindult akadálymentesítési munkálatokon kívül hátránykompenzáló szolgáltatásokat a berhidaiak elsősorban Várpalotán találhatnak.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékosot ápoló családnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése, olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Az önkormányzati tulajdonú épületek minél szélesebb körű akadálymentesítésére való törekvés.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön jelentős számban működnek civil szervezetek, egyesületek, a szakkörök közösségi terét, infrastruktúráját a Kultúrház és Könyvtár, valamint a Petőfi Művelődési Ház biztosítja. A szervezetekben a berhidai lakosok, gyermekek, fiatalok, idősek, valamennyi célcsoportba tartozó

érdeklődő közreműködik, részt vesz. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Jelentős civil szervezetek Berhidán:

Peremartonért Egyesület	Őszi Napfény Nyugdíjas Klub
Összefogással Berhidáért Egyesület	Búzavirág Népdalkör és Citeraegyüttes
Óvodánkért Alapítvány	PERSZE Színjátszó Egyesület
Süni Óvodáért Alapítvány	Berhida Táncegyüttes
Berhidai Református Egyházközség	Peremarton Sport Club Berhida
Gyermekeinkért Alapítvány	Kid Rock &Roll SE
Öregdiákok az Ady Iskokáért	Pearl Dance SE
Mozgássérültek Egyesület	Berhidai Lovasok SE
Kertbarát Kör	Séd Völgye Túraegyület
Nyugdíjas Klub Berhida	
Rokolya Néptáncsoport	

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat jó kapcsolatot tart fenn mindkét nemzetiségi önkormányzattal. A Német- és Roma Nemzetiségi Önkormányzat pedig szintén jó partnerségi viszonyt alakított ki úgy az egyházak, mint a civil szektor képviselőivel. Berhida Város Önkormányzata együttműködési megállapodást kötött a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A térség önkormányzatai között nagyon jól funkcionáló partnerség működik.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenységét az előzőekben részletesen kifejtettük.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Berhidán az élet szinte minden területén megtalálhatók a civil szervezetek, amelyek egyházi vonalon, magánkezdemenykezéssel vagy intézményi összefogással jöttek létre. A civil szervezetek a város egészségügyi, szociális, kulturális és sportéletében fejtik ki a tevékenységüket.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A magánvállalkozók segítőkészsége és lehetősége erejükhöz mérten megmutatkozik. Részt vettek pl. egészséges életmód programok, futóverseny szervezésében.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése alkalmával szorosan együttműködött minden érintett partner. Hozzáférést biztosítottak azokhoz a szükséges dokumentumokhoz, amelyek elengedhetetlenül szükségesek voltak a jelen terv elkészítéséhez. Információt szolgáltatottak: személyesen és telefonon keresztül történt egyeztetések során pontosítottuk a felmerült és még tisztázatlan kérdéseket.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. A kapcsolattartás lényege az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására irányult, majd a program-tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása	fejlesztési lehetőségek meghatározása
	rövid megnevezéssel	rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Pénzgazdálkodási ismeretek hiányossága, átörökített szegénység Hivatalos ügyek intézésének nehézségei az alacsony képzettséggel rendelkezők körében.	Életviteli tanácsadás célzott programokkal. A Berhidai Szociális és Gyermejjóléti Szolgálatnál történő segítségadás, útmutatás, havonta egy alkalommal ingyenes jogi tanácsadás.
	Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerőpiacon történő elhelyezkedését	Képzések bővítése a munkanélküliek körében
Gyermekek	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége. A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete.	Generációs programok szervezése.
	Gyakori a roma fiatalok terhessége. A fiatalok még felkészületlenek az anyaságra.	Felvilágosító előadások, programok szervezése szakemberek bevonásával.
	Bölcsődei férőhely kevés, Hétszínvirág óvoda konyha korszerűsítésre szorul, elavult berendezésekkel rendelkezik, kapacitás bővítése szükséges, energetikai felújításra, korszerűsítésre szorul	Pályázati források bevonásával szükséges beruházások megvalósítása
Nők	Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése
	A bölcsődei férőhelyek száma telített, ez fontos szempont a munkaerő-piacra való visszatérés miatt.	Bölcsődei férőhelyek bővítése.

Idősek	Magas az egyedül élők aránya, elmagányosodás	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
	Gyakran válnak áldozattá.	Prevenációs program az áldozattá válás megelőzésére
	Informatikai jártasság hiánya	Informatikai képzések szervezése
Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	Fogyatékkal élők, őket gondozók kapcsolatteremtésének segítése
	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Az önkormányzati tulajdonú épületek minél szélesebb körű akadálymentesítésére való törekvés.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe , megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Életviteli tanácsadás célzott programokkal. A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatnál történő segítségadás, útmutatás, havonta egy alkalommal ingyenes jogi tanácsadás.	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat önkormányzat- Szociális Csoport Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
	Képzések bővítése a munkanélküliek körében	Berhidai Kultúrház és Könyvtár, Berhida Város Önkormányzata
Gyermekek	Generációs programok szervezése.	Berhidai Kultúrház és Könyvtár Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat
	Felvilágosító előadások, programok szervezése szakemberek bevonásával.	<ul style="list-style-type: none"> • Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola És Alapfokú Művészeti Iskola • Berhidai II. Rákóczi Ferenc Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola • Szakemberek
	Pályázati források bevonásával szükséges beruházások megvalósítása	Berhida Város Önkormányzata Hétszínvirág Napközi-Otthonos Óvoda és Bölcsőde
Nők	Képzések, tanfolyamok szervezése	Település Ellátó és Szolgáltató Szervezet, Berhidai Kultúrház és Könyvtár Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat

	Bölcsődei férőhelyek bővítése.	Berhida Város Önkormányzata, Hétszínvirág Napközi-Otthonos Óvoda és Bölcsőde
Idősek	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.	Helyi Civil Szervezetek Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Berhidai Kultúrház és Könyvtár Nyugdíjasklubok
	Prevenációs program az áldozattá válás megelőzésére	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Berhida Város Önkormányzata
	Informatikai képzések szervezése	Berhidai Kultúrház és Könyvtár Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők, őket gondozók kapcsolatteremtésének segítsége	Önkormányzat érintett intézmények Wifi kiépítésére Invitel Távközlési Zrt.
	Az önkormányzati tulajdonú épületek minél szélesebb körű akadálymentesítésére való törekvés.	Önkormányzat érintett intézmények

Jövőképünk

Berhida Város Önkormányzata legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, hiszen szeretnénk olyan településen élni, ahol a romák, a mélyszegénységben élők felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi, lelki, fizikai fejlődését, a veszélyeztetettség megszüntetését, a hátrányos helyzet leküzdését. Folyamatosan odafigyelünk az idősek segítésére, tájékoztatására és elősegítjük a prevenciót. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a munkaerő-piaci esélyeik javítását, képzésüket, ezzel is elősegítve a családon belüli helyzetük erősödését, megbecsülését. Természetesen különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzájutásához és ezzel kapcsolatban az akadálymentes környezet megteremtéséhez.

Mindezt olyan támogatói környezet működtetésével szeretnénk elérni, amely erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást, ha kell, pozitív diszkriminációt alkalmazva a veszélyeztetett célcsoportok számára.

Az intézkedési területek részletes kifejtése:

Romák és/vagy mélyszegénységben élők:

Intézkedés címe:	Pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködések kialakítása. Hivatalos ügyek intézésének segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Pénzgazdálkodási ismeretek hiányossága, átörökített szegénység. Hivatalos ügyek intézésének nehézségei az alacsony képzettséggel rendelkezők körében.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	<p>Pénzgazdálkodási ismeretek bővítése a romák és mélyszegénységben élők körében. Alacsony képzettséggel rendelkezők könnyebben tudják intézni ügyeiket</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel • közép- és hosszú távú cél: életviteli tanácsadás, kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása, bevonása • információk átadása, életviteli tanácsadás, célzott programok <p>A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatnál történő segítségadás, útmutatás, havonta egy alkalommal ingyenes jogi tanácsadás.</p>
Résztevők és felelős	<p>Résztevők: érintett célcsoport</p> <p>Felelősök: Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Roma Nemzetiségi Önkormányzat</p>
Partnerek	Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
Határidő(k) pontokba szedve	<p>1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel.</p> <p>2) Életviteli tanácsadások, programok megtartása éves tervezés alapján. Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése</p>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A programmal elért célcsoporttagok száma, tájékoztatást kérők száma. meghívók, levelek, értesítő e-mailek jelenléti ívek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<ul style="list-style-type: none"> • passzivitás mindkét fél részéről • hiányzások
Szükséges erőforrások	<p>1) A tanácsadáshoz szükséges szakértelem és kapacitás.</p> <p>2) A tanácsadás megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.</p>

Intézkedés címe:	Képzések bővítése a munkanélküliek körében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerőpiacon történő elhelyezkedését
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Álláskeresői, informatikai ismeretek megszerzése Javul a munkába állás esélye
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A Berhidai Kultúrház és Könyvtár segítségnyújtása az alábbiakban: <ul style="list-style-type: none"> • Önéletrajz írás • Interneten történő álláskeresői • Tanácsadás
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelős: Berhidai Kultúrház és Könyvtár
Partnerek	Berhida Város Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek és önkormányzati erőforrások függvényében. Szórólapozás, hirdetés a honlapon helyi újságban, intézmények faliújságján.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Képzéseken megjelentek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő jelentkező a programra. Széleskörű tájékoztatás a városi újságban erről a lehetőségről.
Szükséges erőforrások	1) A képzéshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A képzés megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi (pályázati), infrastrukturális (terem, laptop, tablet, nyomtató, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Gyermekek:

Intézkedés címe:	Generációs programok szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége. A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A fiatal és az idős generációk közötti szorosabb kapcsolat kialakítása programok szervezésével.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A fiatal és az idős generációk közötti szorosabb kapcsolat kialakítása programok szervezésével. Pl. óvodások, kisiskolások műsora a nyugdíjas klubokban
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoportok Felelős: Berhidai Kultúrház és Könyvtár
Partnerek	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, Berhidai Kultúrház és Könyvtár
Határidő(k) pontokba szedve	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Programok megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Programokon részt vevők számának alakulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, passzivitás
Szükséges erőforrások	1) Az programok szervezéséhez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A képzés megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Intézkedés címe:	Felvilágosító előadások fiatalok lányoknak
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyakori a roma fiatalok terhessége. A fiatalok még felkészületlenek az anyaságra.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A fiatalok teherbeesésének csökkenése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felvilágosító előadások, programok szervezése szakemberek bevonásával.
Résztevők és felelős	résztevők: érintett célcsoport felelős: védőnők
Partnerek	<ul style="list-style-type: none"> • Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola És Alapfokú Művészeti Iskola • Berhidai II. Rákóczi Ferenc Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola • Szakemberek
Határidő(k) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2) Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3) Felvilágosító előadások megtartása éves tervezés alapján. 4) Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felvilágosító előadásokon részt vettek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, passzivitás
Szükséges erőforrások	<ol style="list-style-type: none"> 1) Az előadásokhoz szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A képzés megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Intézkedés címe:	Óvoda és bölcsőde energetikai felújítás, korszerűsítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Bölcsődei férőhely kevés, Hétszínvirág óvoda konyha korszerűsítésre szorul, elavult berendezésekkel rendelkezik, kapacitás bővítése szükséges, az intézmény energetikai felújításra, korszerűsítésre szorul
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Beruházások útján a bölcsődei férőhelyek számának bővítése, korszerű intézmény létrehozása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati lehetőségek keresése, • pályázatok benyújtása, • pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport Felelős: Berhida Város Önkormányzata
Partnerek	Hétszínvirág Napközi-Otthonos Óvoda és Bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek és az önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások függvényében.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Felújítás, korszerűsítés megvalósítása K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<p>Kockázat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • forráshiány • pályázati kiírások hiánya • kivitelezői kapacitáshiány, vagy nem megfelelően teljesítenek <p>Kockázatok csökkentésére tervezett intézkedések:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) beruházás átütemezése 2) műszaki tartalom csökkentése
Szükséges erőforrások	Pályázati és önkormányzati források

Nők

Intézkedés címe:	Képzések, tanfolyamok szervezése a nők részére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony képzettség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	<ul style="list-style-type: none"> • rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal • közép- és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, településen tartás, munkába állás esélye javul
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • intézkedésbe bevonni kívánt célcsoport felkutatása • igények felmérése • képzések szervezése
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: Település Ellátó és Szolgáltató Szervezet Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Berhidai Kultúrház és Könyvtár
Partnerek	az érintett célcsoporttal kapcsolatban álló intézmények (pl. védőnők)
Határidő(k) pontokba szedve	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2) Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3) Képzések, tanfolyamok megtartása éves tervezés alapján. 4) Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> • meghívók • jelenléti ívek • megszerzett képzések oklevele, bizonyítványa • Képzéseken részt vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<ul style="list-style-type: none"> • passzivitás, motiváció hiány • hiányzások
Szükséges erőforrások	1) A képzésekhez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A képzés megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, tablet, nyomtató projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Intézkedés címe:	Bölcsődei férőhelyek bővítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A bölcsődei férőhelyek száma telített, ez fontos szempont a munkaerő-piacra való visszatérés miatt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Beruházások útján a bölcsődei férőhelyek számának bővítése, korszerű intézménylétrehozása, ezáltal a nők munkaerő-piacra való visszatérésének könnyítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati lehetőségek keresése, • pályázatok benyújtása, • pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport Felelős: Berhida Város Önkormányzata
Partnerek	Hétszínvirág Napközi-Otthonos Óvoda és Bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek és az önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások függvényében.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Felújítás, korszerűsítés megvalósítása K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<p>Kockázat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • forráshiány • pályázati kiírások hiánya • kivitelezői kapacitáshiány, vagy nem megfelelően teljesítenek <p>Kockázatok csökkentésére tervezett intézkedések:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) beruházás átütemezése 4) műszaki tartalom csökkentése
Szükséges erőforrások	1) A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. 3) Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez

Idősek

Intézkedés címe:	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyedül élők elmagányosodása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	<ul style="list-style-type: none"> • rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal • közép- és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása, programok, szolgáltatások szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	intézkedésbe bevonni kívánt idősök felkutatása, igény felmérés közösségépítés programok szervezése
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: Helyi Civil Szervezetek Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Berhidai Kultúrház és Könyvtár
Partnerek	Nyugdíjasklubok
Határidő(k) pontokba szedve	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Programok megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> • meghívók, • jelenléti ívek • program leírások • programokon részt vettek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<ul style="list-style-type: none"> • passzivitás • hiányzások • egészségi állapot romlása
Szükséges erőforrások	1) A programok szervezéséhez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A programok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Intézkedés címe:	Prevenációs program az áldozattá válás megelőzésére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek gyakran válnak áldozattá.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Programok megrendezése az áldozattá válás megelőzése érdekében
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Figyelemfelkeltő előadások szervezése, tájékoztató anyagok közzététele a rendőrség és a helyi média bevonásával.
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelős: Berhidai Szociális és Gyermejjóléti Szolgálat Berhida Város Önkormányzata
Partnerek	Várpalotai Rendőrkapitányság
Határidő(k) pontokba szedve	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Prevenációs programok megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A programokon résztvevők száma, a programok értékelése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, passzivitás
Szükséges erőforrások	1) A programok szervezéséhez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A programok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Intézkedés címe:	Képzések szervezése az informatikai jártasság megszerzésére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Informatikai jártasság hiánya időskorban
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Idősek informatikai tudásának fejlesztése. <ul style="list-style-type: none"> • rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal • közép- és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, szükség esetén képzések szintjének emelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • intézkedésbe bevonni kívánt idősek felkutatása, igény felmérés • idősek bevonása • képzés, lebonyolítás
Résztevők és felelős	Résztevők: érintett célcsoport Felelősök: Berhidai Kultúrház és Könyvtár Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	az érintett célcsoporttal kapcsolatban álló intézmények (pl. egyházak)
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek és önkormányzati erőforrások függvényében. Szórólapozás, hirdetés a honlapon helyi újságban, intézmények faliújságján.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> • meghívók, • jelenléti ívek • program leírások • oklevél a képzés megszervezéséről, • Képzésen résztvevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	passzivitás mindkét fél részéről
Szükséges erőforrások	1) A képzéshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A képzések megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.

Fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők, őket gondozók kapcsolatteremtésének segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal, elszigetelten élők, fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők, vagy fogyatékoszt ápoló családtag(ok) részére kevés a lehetőség a kapcsolatteremtésre
Célok - Általános megfogalmazás	A fogyatékkal, elszigetelten élők, fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők, vagy fogyatékoszt ápoló családtag(ok) részére lehetőségek keresése segítségnyújtás önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- A fórumok, a kommunikáció színterének biztosítása, az internet világának közelebb hozása, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. 1. Közterületen térítésmentes Wifi elérhetőség biztosítása 2. Internet használatával kapcsolatos képzések szervezése 3. Fórumok, összejövetelek helyszínének biztosítása
Résztevők és felelős	Önkormányzat érintett intézmények Wifi kiépítésére Invitel Távközlési Zrt.
Partnerek	érintett célcsoport
Határidő(k) pontokba szedve	R: Előkészítés 2019. K: Free Wifi kiépítése 2020. H: Képzések, összejövetelek tartása 2019-2023 Működtetés, fenntartás
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Wifi telepítés helyének előkészítése K: Wifi telepítése, célcsoport értesítése a lehetőségekről H: Működtetés, rendezvények megtartása, helyi újságban cikkek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: 1) telepítés késése 2) működtetési zavarok 3) célcsoport érdektelensége Kockázatok csökkentésére tervezett intézkedések: 5) Kapcsolattartás beruházóval (Invitel) 6) telepítési helyszín biztonságossá tétele 7) Felhívások plakátok a lehetőségről, 8) a már megtartott rendezvényről újságcikk megjelentetése
Szükséges erőforrások	1) A wifi kiépítéséhez szükséges műszaki és beruházási szakértelem és kapacitás. 2) Anyagi források biztosítása: pályázati.

Intézkedés címe:	Az önkormányzati tulajdonú épületek minél szélesebb körű akadálymentesítésére való törekvés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A célkitűzés összhangban van az önkormányzat programjaiban, terveiben megfogalmazott akadálymentesítési törekvésekkel
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Intézmények, épületek állapotfelmérése, akadálymentesítési igények és lehetőségek felmérése (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg.) <ul style="list-style-type: none"> • Pályázati lehetőségek keresése, • pályázatok benyújtása, pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat érintett intézmények
Partnerek	nem releváns
Határidő(k) pontokba szedve	R: Helyzetfelmérés 2019. forráskeresés 2019-2020 K: Tervezés, előkészítés 2020-2021 H: Kivitelezés: Pályázati lehetőségek függvényében Működtetés, fenntartás
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények száma, K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: <ol style="list-style-type: none"> 1) forráshiány 2) pályázati kiírások hiánya 3) kivitelezői kapacitáshiány, vagy nem megfelelően teljesítenek Kockázatok csökkentésére tervezett intézkedések: <ol style="list-style-type: none"> 1) beruházás átütemezése 2) műszaki tartalom csökkentése
Szükséges erőforrások	1) Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez

- 4) Anyagi források biztosítási, önkormányzati, pályázati, egyéb.
- 5) Szakmai koordináció: célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködések kialakítása Hivatalos ügyek intézésének segítése	Pénzgazdálkodási ismeretek hiányossága, átörökített szegénység. Hivatalos ügyek intézésének nehézségei az alacsony képzettséggel rendelkezők körében.	A megélhetési gondok csökkenése. Megfelelő tájékoztatás. Alacsony képzettséggel rendelkezők könnyebben tudják intézni ügyeiket	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	Életviteli tanácsadás saját környezetben célzott programokkal, Célcsoport értesítése a lehetőségekről. A Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálatnál történő segítségadás, útmutatás, havonta egy alkalommal ingyenes jogi tanácsadás.	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 2) Életviteli tanácsadások, programok megtartása éves tervezés alapján. Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése	A programokkal elért célcsoporttagok száma. Tájékoztatást kérők száma.	1) A tanácsadáshoz szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A tanácsadás megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.	folyamatos, következetes ellenőrzés,
2	Képzések bővítése a munkanélküliek körében	Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerőpiacon történő elhelyezkedését	Álláskeresési, informatikai ismeretek megszerzése Javul a munkába állás esélye	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	A Berhidai Kultúrház és Könyvtár segítségnyújtása az alábbiakban: Önéletrajz írás Interneten történő álláskeresés Tanácsadás, Célcsoport	Berhidai Kultúrház és Könyvtár	Pályázati lehetőségek és önkormányzati erőforrások függvényében. Szórólapozás, hirdetés a honlapon helyi újságban, intézmények faliújságján.	Képzéseken megjelentek száma	1) A képzéshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A képzés megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi (pályázati), infrastrukturális	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

					értésítése a lehetőségekről				(terem, laptop, tablet, nyomtató, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Generációs programok szervezése.	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége. A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete.	A fiatal és az idős generációk közötti szorosabb kapcsolat, ismeretségek kialakítása programok szervezésével.	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	A fiatal és az idős generációk közötti szorosabb kapcsolat kialakítása programok szervezésével.	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, Berhidai Kultúrház és Könyvtár	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Programok megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenn tartás, bevont személyek számának növelése	Programokon részt vevők számának alakulása	1)A programok szervezéséhez szükséges kapacitás és szakértelem. 2) A programok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi feltételek	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Felvilágosító előadások fiatalok lányoknak	Gyakori a roma fiatalok terhessége. A fiatalok még felkészületlenek az anyaságra.	A fiatalok teherbeesésének csökkenése	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	Felvilágosító előadások, programok szervezése szakemberek bevonásával. Célcsoport értesítése a lehetőségekről	védőnők	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Felvilágosító, programok megtartása éves	Felvilágosító előadásokon részt vettek száma	1) Az előadásokhoz szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A előadások megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi (előadó,	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

							tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenn tartás, bevont személyek számának növelése		szakember) feltételek.	
3	Óvoda és bölcsőde energetikai felújítás, korszerűsítése	Bölcsődei férőhely kevés, Hétszínvirág óvoda konyha korszerűsítésre szorul, elavult berendezésekkel rendelkezik, kapacitás bővítése szükséges, az intézmény energetikai felújításra, korszerűsítésre szorul	Beruházások útján a bölcsődei férőhelyek számának bővítése, korszerű intézmény létrehozása.	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumáva 1	-Pályázati lehetőségek keresése, -pályázatok benyújtása, -pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása	Berhida Város Önkormányzata	Pályázati lehetőségek és az önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások függvényében.	R: Felújítás, korszerűsítés megvalósítása K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása	Pályázati és önkormányzati források	Pályázat esetén biztosítható
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Képzések, tanfolyamok szervezése a nők részére	Alacsony képzettség	Javul a munkába állás esélye	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumáva 1	-intézkedésbe bevonni kívánt célcsoport felkutatása -igények felmérése -képzések szervezése -Célcsoport értesítése lehetőségekről	Település Ellátó és Szolgáltató Szervezet, Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, Berhidai Kultúrház és Könyvtár	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalat-megosztás és tervezés céljából): évente. 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Képzések, tanfolyamok megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenn tartás, bevont személyek számának növelése	Képzéseken részt vevők száma	1) A képzéshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A képzés megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, tablet, nyomtató, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

2	Bölcsődei férőhelyek bővítése.	A bölcsődei férőhelyek száma telített, ez fontos szempont a munkaerőpiacra való visszatérés miatt.	Beruházások útján a bölcsődei férőhelyek számának bővítése, korszerű intézménylétrehozása, ezáltal a nők munkaerőpiacra való visszatérésének könnyítése	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	-Pályázati lehetőségek keresése, -pályázatok benyújtása, -pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása	Berhida Város Önkormányzata	Pályázati lehetőségek és az önkormányzat rendelkezésre álló erőforrások függvényében.	R: Felújítás, korszerűsítés megvalósítása K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.	1) A felméréshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) Anyagi források biztosítása: önkormányzati, pályázati. 3) Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez	Pályázat esetén biztosítható
---	--------------------------------	--	---	---	--	-----------------------------	---	---	--	------------------------------

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.	Egyedül élők elmagányosodása	kapcsolatfenntartás, igény szerint újabb közösségek létrehozása, programok, szolgáltatások szervezése	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	intézkedésbe bevonni kívánt idősök felkutatása, igény felmérés közösségépítés programok szervezése Célcsoport értesítése a lehetőségekről	Helyi Civil Szervezetek Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat Berhidai Kultúrház és Könyvtár	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalatmegosztás és tervezés céljából): évente. 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Programok megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése	Programokon részt vettek száma	1)A programok szervezéséhez szükséges kapacitás és szakértelem. 2) A programok megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi feltételek.	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Prevenációs program az áldozattá válás megelőzésére	Az idősök gyakran válnak áldozattá.	Programok megrendezése az áldozattá válás megelőzése érdekében	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	Figyelemfelkeltő előadások szervezése, tájékoztató anyagok közzététele a	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat	1) Egyeztetések megtartása (tapasztalatmegosztás és tervezés céljából):	A programokon résztvevők száma, a programok értékelése.	1)A programok szervezéséhez szükséges kapacitás és szakértelem. 2) A programok	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

					rendőrség és a helyi média bevonásával.		évente. 2)Együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel. 3)Prevenációs program megtartása éves tervezés alapján. 4)Kapcsolattartás, bevont személyek számának növelése		megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, projektor) és személyi feltételek	
3	Képzések szervezése az informatikai jártasság megszerzésére	Informatikai jártasság hiánya időskorban	Idősek informatikai tudásának fejlesztése.	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	-intézkedésbe bevonni kívánt idősek felkutatása, igény felmérés -idősek bevonása -képzés, lebonyolítás Célcsoport értesítése a lehetőségekről	Berhidai Kultúrház és Könyvtár Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat	Pályázati lehetőségek és önkormányzati erőforrások függvényében. Szórólapozás, hirdetés a honlapon helyi újságban, intézmények faliújságján.	Képzésen résztvevők száma	1) A képzéshez szükséges szakértelem és kapacitás. 2) A képzés megszervezéséhez és lebonyolításához anyagi, infrastrukturális (terem, laptop, tablet, nyomtató, projektor) és személyi (előadó, szakember) feltételek.	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Fogyatékkal élők, őket gondozók kapcsolatteremtésének segítése	A fogyatékkal, elszigetelten élők, fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők, vagy fogyatékoszt ápoló családtag(ok)	A fogyatékkal, elszigetelten élők, fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők, vagy fogyatékoszt ápoló családtag(ok)	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	A fórumok, a kommunikáció színterének biztosítása, az internet világának közelebb hozása, amely a felhasználók otthonába	Önkormányzat érintett intézmények Wifi kiépítésére Invitel Távközlési Zrt.	R: Előkészítés 2020 K: Free Wifi kiépítése 2021. H: Képzések, összejövetelek tartása 2019-2023 Működtetés, fenntartás	R: Wifi telepítés helyének előkészítése K: Wifi telepítése, célcsoport értesítése a lehetőségekről H: Működtetés, rendezvények	1)A wifi kiépítéshez szükséges műszaki és beruházási szakértelem és kapacitás. 2)Anyagi források biztosítása:	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
---	--	---	---	---	--	---	--	--	--	--

		részére kevés a lehetőség a kapcsolatteremtésre	részére lehetőségek keresése segítségnyújtás önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra		hozzájárhatnak a közösségnek. 1. Közterületen térítésmentes Wifi elérhetőség biztosítása 2. Internet használatával kapcsolatos képzések szervezése 3. Fórumok, összejövetelek helyszínének biztosítása			megtartása, helyi újságban cikkek	pályázati.	
2	Az önkormányzati tulajdonú épületek minél szélesebb körű akadálymentesítésére való törekvés	közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	A célkitűzés összhangban van az önkormányzat programjaiban, terveiben megfogalmazott akadálymentesítési törekvésekkel	Összhangban az Önkormányzat összes dokumentumával	Intézmények, épületek állapotfelmérése, akadálymentesítési igények és lehetőségek felmérése (azokban az esetekben, ahol ez még nem történt meg.) -Pályázati lehetőségek keresése, -pályázatok benyújtása, pályázati források bevonásával a szükséges beruházások megvalósítása	Önkormányzat érintett intézmények	R: Helyzetfelmérés 2020 forráskeresés 2020-2021 K: Tervezés, előkészítés 2021-2022 H: Kivitelezés: Pályázati lehetőségek függvényében Működtetés, fenntartás	R: Akadálymentesítés megközelíthető és használható intézmények száma, K: Fenntarthatóság. H: A létrehozandó infrastruktúra állagmegóvása.	1. Műszaki és beruházási szakértelem a felméréshez, tervezéshez és kivitelezéshez 2. Anyagi források biztosítása, önkormányzati, pályázati, egyéb. 3. Szakmai koordináció: célcsoport igényeinek megfelelő tervezés és kivitelezés.	Pályázat esetén biztosítható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre. Tagjai: Családsegítő Központ vezetője, Szociális Kerekasztal elnöke, Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Településellátó és Szolgáltató Szervezet vezetője, Polgárőrség vezetője, Önkormányzati Hivatal esélyegyenlőségi referense.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Berhida Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Berhida Város Önkormányzata Képviselőtestülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 229/2018. (XII.13.) Kt. határozatával elfogadta.

Mellékletek:

A képviselő-testület elfogadó határozata

Berhida, 2018. december 15.

Pergő Margit
polgármester

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Berhida Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Berhida Város Önkormányzata Képviselőtestülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 229/2018. (XII.13.) Kt. határozatával elfogadta.

Mellékletek:

A képviselő-testület elfogadó határozata

Berhida, 2018. december 15.

Pergő Margit
polgármester

Berhida Város Önkormányzata
Képviselő-testülete
8181 Berhida, Veszprémi út 1-3.
Jelenlévő képviselők száma: 7 fő
Igennel szavazók száma: 7 fő
Nemmel szavazók száma: - fő
Tartózkodók száma: - fő

K i v o n a t

Berhida Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2018. december 13-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből

229/2018. (XII.13.) Kt. határozat **Helyi Esélyegyenlőségi Program**

Berhida Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 2018. december 13-i megtárgyalta a „**Helyi Esélyegyenlőségi Program**” tárgyú előterjesztést és a következő döntést hozta:

- 1.) Berhida Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja Berhida Város Önkormányzata 2019-2023 évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját.
- 2.) A Helyi Esélyegyenlőségi Program hatályát 2019. január 01. napjától 2023. december 31. napjáig állapítja meg.
- 3.) Az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program jelen határozat mellékletét képezi.

Határidő: 2018. december 31.

Felelős: Pergő Margit polgármester
dr. Gutti László jegyző
Peresztegi Lászlóné aljegyző
Szabó Nikolett humánpolitikai ügyintéző

Pergő Margit sk.
polgármester

dr. Gutti László sk.
jegyző

A kivonat hitelével:

Tutti László

